

DENGÊ

KOMKAR

Sal : 10
Wext : 23.9.1988
Hejmar : 109-110
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

KÜRDİSTAN SIZE SESLENİYOR

İran-İrak arasında ateşkes sağlanmasından sonra, Irak ordusu, napalm bombalarıyla, çeşitli kimyasal silahlarla, tanklarla, toplarla Kürt halkına karşı yeni bir soykırımı girişti. Binlerce yerleşim merkezini yerlebir etti; binlerce insanımızı katletti. Yüzbini aşkın bir kitle ise bu zulümden kurtulmak amacıyla Türkiye sınırını

aşarak Türkiye Kürdistanı'na ve İran'a sığındı. Mart 1988'de Halebçe katliamında olduğu gibi, bu kez de sömürgeci Bağdat rejimi, tüm uluslararası antlaşmaları ve hukuku ayaklar altına alarak Kürt halkına emsali görülmemiş bir soykırım uyguladı.

(Konuyla ilgili yazı 8. sayfada)

F. Alman Mahkemelerinde Değişen Birşey Yok

Düsseldorf Eyalet Mahkemesi, Almanya Komünist Partisi-KPD önderi Ernst Thälmann'ın öldürülmesine yardımcı olmakla suçlanan Wolfgang Otto'yu serbest bıraktı. Kararın gerekçesinde Otto'nun olay günü Buchenwald Toplama Kampı'ndaki görevinde bulunduğu keskin olarak kanıtlanmadığı, tanıkların ifadelerinin çelişkili ve inandırıcı olmadığı öne sürüldü.

Bugün 77 yaşında olan öğretmen emeklisi Wolfgang Otto, Buchenwald Toplama Kampı'nda kurşuna dizme komandolarının seçici ve yöneticisi, öldürülenlerin isim listelerini ve ölüm haberlerini düzenlemekle görevli bir SS subayı idi.

Ernst Thälmann, tutuklandı

1933'den katledildiği 17-18 Ağustos 1944 gecesine kadar, faşizmin zindanlarında kalmıştı. Halk tarafından çok sevilen bir politikacı olarak Thälmann'ı bu süre içinde öldürmeyi göze alamayan Hitler, kendisine karşı 20 Temmuz 1944'de antifaşistlerce düzenlenen suikast girişiminin öcünü alma ve savaş sonrası döneme hazırlık amacıyla Thälmann'ın öldürülmesi emrini vermişti.

1986'da Krefeld mahkemesi Wolfgang Otto'yu öldürmeye katılmak suçundan yargılamış ve iki yıl hapse mahkum etmişti. Ancak bu karar Federal Yüksek Mahkeme tarafından, olay gecesi Otto'nun kampta bulunduğu açık olarak kanıtlanmadığı gerekçesiyle bozulmuştu.

Görevi, ölüm komandolarını seçmek, kurbanların listesini tutmak ve verilen görevin başarıyla yerine getirildiğini bildirmek olan, toplama kampı komutanının sağ kolu Otto'nun böylesine önemli bir günde kampta bulunmadığına inanmanın olanaksızlığı yanısıra; yaşıyan tek tanık olan, kampın ölü taşıyıcısı Zbigniew Fuchs'un, Thälmann'ın kendisinin doğum gününden üç gün sonra aralarında W. Otto'nun da bulunduğu bir grup tarafından öldürüldüğünü söylemesi de mahkeme heyetince "yeterli derecede" inandırıcı bulunmadı. Hem de oldukça sudan bir gerekçeyle. "Eğer olay 14 Ağustos'ta olsaydı, Fuchs'un kendi doğum tarihi olan bu günü hatırlaması doğal olurdu.. Ama üç gün sonrası dendiğinde ne yazık ki inandırıcı bir kanıt olarak kabul edilemiyordu!.."

Kuruluşundan bu yana geçmişiyile açık bir hesaplaşmadan kaçınan, bir çok masum insanın kanına giren, dünyayı milyonların canlarını yitirdiği bir savaşa sürükleyen Nazi faşizmini hiç varolmamış gibi görmezlikten gelmek yanlısı olan F. Almanya'da böylesine bir karar, geçmişe bakıldığında doğal karşılanmalıdır. Ama ilginç olan, bu kararı veren hukukçuların, savaş sonrasında görevlerine kaldıkları yerden devam eden, çoğu NSDAP üyesi hukukçuların tersine, demokraside yetişmiş yeni bir kuşağın temsilcileri olmaları, nazi suçlularına ilişkin davalar konusundaki bir geleneği aksaksız devam ettirmeleridir. Bu karar demokratik bir hukuk devleti olma savında olan F. Almanya açısından utanç vericidir.

Doğu Avrupa ülkelerinden, özellikle de Sovyetler Birliği, Polonya ve Romanya'dan F. Almanya'ya göç eden Alman asıllıların sayısında son aylarda büyük bir artış görülüyor. Bu yılın sonuna kadar 200 bini bulması beklenen göçmen sayısının 1990'a kadar 600 bini aşacağı belirtiliyor.

Yıllardan beri anti kömünist propaganda amacıyla sosyalist ülkelerdeki "soydaşları" üzerindeki sözümona baskı ve zulmü kınayan, bu insanların "anayurtları" olan F. Almanya'ya göç edebilmeleri için kolaylık sağlanmasını isteyen politikacılar, sonuçta istediklerini elde ettiler.

F. Almanya'da daha iyi yaşayacaklarını düşünen bu insanlar, yüzyıllardan bu yana üzerinde yaşadıkları yerlerini-yurtlarını terkedip göç katarına katılıyorlar. Hayal ettiklerinin aksine, onları, F. Almanya'da bir çok sorun bekliyor: 2.5 milyonluk bir işsiz kitlesi, insani ilişkilerin soğuk-

GÖÇMEN AKINI

luğu, konut sıkıntısı, dil sorunu, çevreye alışma vb.

F. Alman hükümeti ve diğer politikacılar günlerden beri basın yayın organlarında, göçmenlere yardım etmeleri için halka çağrı yapmaktalar. Kohl, Genscher vd. çağrılarında, F. Almanya'nın zengin bir ülke olduğunu, gelen göçmenlere buradaki yaşama uyum sağlayabilmeleri için her türlü olanağın sağlanacağını belirtiyorlar. Straus ise "gelenler bizim insanlarımızdır, sığınma isteminde bulunan yabancılar değil.. Bu nedenle onlara ayrımcı muamelede bulunmayalım" diyor. Frankfurt'un CDU'lu belediye başkanı da, "sığınmacılarla, göçmenleri aman sakın ha! birbirine karıştırmayalım. Aralarında dağlar kadar fark var..."(!) diyor.

Kohl ve benzerleri, uzun yıllardır bu ülkede yaşayan, çalışan yabancıların "ülkeye yük oldukları"ni kanıtlamak, geri dönüşlerini sağlamak için her türlü yola baş vuruyor, yabancı düşmanı akımlara ön ayak oluyorlar. Canlarını kurtarmak için F. Almanya'ya gelen sığınmacıların bütçede açtıkları gedikten bahsediyor, sığınmacı sayısını korkunç abartmalarla açıklıyorlar. Ama söz konusu Alman göçmenler olunca, anlaşılabilir her şey birden tersine dönüyor. "F. Almanya zengin bir ülke" oluyor. Sanki bu zenginliğe yıllardır burada çalışan göçmen işçilerin hiç mi hiç katkıları olmamış gibi konuşuyorlar..

O halde bu kaynaklar, yalnızca Alman asıllı göçmenler için değil, aynı ölçüde bu ülkede yıllardan beri yaşamakta olan göçmen işçilerin sorunlarının çözümü, sığınmacılara insanca bir yaşam için de harcanmalıdır.

KÜRDİSTANLI GENÇLİK ÖRGÜTLENMELİ Mİ?

F.Almanya'da yaşayan Kürdistanlıların kesin sayısı bilinmemesine rağmen, resmi olmayan rakamlara göre 350-400 bin arası tahmin ediliyor. Resmi kuruluşlar, örneğin Türkiye Kürdistanı'ndan gelenleri "Türk" olarak kayıtlara geçiriyorlar. Burada yaşayan Kürtler, ayrı bir ulusal azınlık olarak kabul edilmiyorlar. Kürtler, göçmen işçiler arasında dördüncü büyük grubu oluşturuyorlar.

Kürdistanlıların büyük bir kesimini 15-25 yaş arasındaki genç nüfus oluşturuyor. Federal hükümetin, Kürtlerin ulusal varlığını inkar politikası en başta, Kürdistanlı gençliği olumsuz olarak etkiliyor. Kürt çocukları ve okul çağındaki gençler, ana dillerini öğrenemiyorlar; anadilde ders hakkından yoksunlar. Bu durum yalnızca Kürt gençleri için söz-

konusu olduğu açık. Örneğin; Yunanistan'dan ya da İtalya'dan gelen bir genç kendi anadilinde ders görüyor, ülkesinin tarih ve kültürünü öğrenebiliyor.

Kürt gençlerinin sorunlarının başında anadilde ders hakkından yoksun olmak ve bunun sonucu eğitimdeki eşitsizlik geliyor. Değişik uluslardan gençlere yönelik danışmanlıklar, boş zamanları değerlendirme amacıyla kurulmuş gençlik merkezleri var. Kürt gençleri bu olanaklardan da faydalanamıyorlar.

Yetersiz eğitim düzeyi, dil güçlüğü vb. nedenlerle Kürdistan'dan gelen gençlik bir mesleki eğitim ve işyeri bulmada daha çok güçlük çekiyor. O, aynı zamanda yabancı düşmanlığı, konut sorunu, bedelli askerlik gibi diğer gençleri de ilgilendiren sorunlardan da nasibini alıyor.

Bütün bu sorunlar, sonuçta çözüm için ne yapılmalı sorusunu da yapıyor. Yanıt, mücadele etmek, örgütlenmektir. Başta Kürt gençleri kendi sorunlarını dile getirmeli, kamuoyunun desteğini kazanmak yolunda çaba sarfetmeliler. Bu da ancak örgütlenmekten, birlikte mücadeleden geçer. Tek tek hiç kimse bu ortak sorunların çözümünü gerçekleştiremez.

Örgütlenme nasıl olmalıdır, hangi amaçlar izlenmelidir vb. konularda bir tartışmanın başlatılması örgütlenme sürecinin ilk aşamasını oluşturuyor. Birkaç yıldır F.Almanya'daki Kürdistanlı gençlerin sorunları ve örgütlenmesi üzerine tartışmalar yürütülüyor. Bazı bölgelerde gençlik komiteleri oluşturuldu; bu komiteler çeşitli politik ve kültürel çalışmalar yaptılar ve bunları başarıyla devam ettiriyorlar. Önümüzde duran görev bu çalışmalarını giderek merkezileştirmek, yeni perspektiflerle geliştirmek, Kürdistanlı gençliğin büyük bir bölümünü bu çalışmanın içine çekebilmek, örgütleyebilmektir.

ULUSLARARASI DOSTLUK KAMPINA KATILDIK

F. Almanya ve Batıberlin'den yirmiye yakın genç arkadaş Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde yapılan İFL—Uluslararası Dostluk Kampına katıldık.

15-28 Temmuz tarihleri arasında yapılan kampta dinlenme, eğlenmenin yanısıra politik ve kültürel bir yığın etkinlik de vardı. Bu etkinliklere katılarak halkımızın mücadelesini kampa katılan değişik uluslardan gençlere duyurmaya çalıştık.

Kampta hemen hemen her gün bir konu üzerine tartışma vardı. Bu konular arasında "Barış, silahsızlanma ve sosyalizmde insan hakları", "KPD'nin 70. yılı ve mücadelesi", "Sosyalizm ve çevre sorunları", "İMF ve borç krizi", vb. vardı. Kampta katılan Kürdistanlı gençler olarak bu tartışmalara katıldık.

Kampın ikinci günü, geleneksel olarak yapılan, "kardeş delegasyon" (Partner-delegasyon) dağıtımı oldu. Bize DDR'in gençlik örgütlenmesi olan FDJ (Alman hür gençliği)'nin Gera temsilciliği verildi. İlk günkü tanışmadan sonra onlara Kürdistan'daki ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelesi ve KOMCIWAN üzerine bilgi verdik. Onlardan da Demokratik Almanya'da sosyalizmin kuruluşu ve gelişmesi, gençliğin örgütlenmesi ve genel olarak DDR'de ki yaşam üzerine bilgi edindik. Kamp boyunca ortak bisiklet ve kayak turları yaptık.

Bizleri en çok etkileyen olay ise,

Sachsenhausen toplama kampına 21 Temmuz günü yaptığımız gezi oldu. Burada faşizmin barbarlıklarını, insanlık dışı yüzünü bir kez daha (bazılarımız ilk defa) gördük. Toplu halde katledilen, kurşuna dizilen, fırınlarda yakılan yüzbinlerce anti-faşistin anısı önünde saygıyla eğildik.

Hitler faşizmi zamanında bu kamplarda kalmış, sonuna kadar onurluca direnmiş olan Anti-faşist Komite'nin başkanı bir Alman komünisti ile kaldığımız evde bir sohbet toplantısı yaptık. Kürt halkının mücadelesine ilişkin söylediklerimizi ilgi ile dinleyen bu insan, bizlere yaşayan (canlı) tarih gibi başından geçenleri ve mücadelesini anlattı. Onun yaşamından ve onurlu mücadelesinden etkilenmemek imkansızdı.

"Nelson Mandela'nın 70. doğum yılı ve Güney Afrika halkı ile day-

nişma" şiarı altında yapılan (Solidaritätbasar'a) Dayanışma şenliğine KOMCIWAN olarak FDJ—Bezirk Sera ve Junge Pioniere (Genç Pioniyerler) ile beraber katıldık. Şenlikte bildiri dağıttık, info sattık ve standımızda elde ettiğimiz gelirleri Güney Afrika halkı ile dayanışma için komiteye verdik. Ayrıca halay çektik, halkımızın kültürünü bir parça da olsa tanıtmaya çalıştık.

Kampta her türlü spor (futbol, voleybol, yüzme, masa tenisi, atletizm, tenis vb.) olanağı vardı. Futbol ve voleybol müsabakalarına iki takım ile katıldık. Futbol takımımızdan birisi finali oynadı ve ikinci oldu. Diğer spor dallarına arkadaşlarımız tek tek katıldılar.

Kamptan değişik bir ülkeyi tanımanın, arkadaş ve dost edinmenin sevinci ile ayrıldık.

Şili:

Pinochet Çırpındıkça Batıyor

Şili'de faşist darbenin 15. yıl dönümünde, başkent Santiago başta olmak üzere ülkenin bir çok yerleşim merkezinde, yüzbinlerin katıldığı protesto gösterileri yapıldı. Başkent Santiago'da düzenlenen mitinge 350 bin kişinin katıldığı bildirilmektedir. Öte yandan 1973 yılında faşist cunta tarafından katledilen sosyalist hükümet başkanı Salvador Allende'nin kızı İzabel Allende'nin de aralarında bulunduğu bir çok tanınmış politikacı sürgünden ülkeye dönerek protesto gösterilerine katıldılar.

Şili'de faşist cuntaya karşı yapılan

son gösteriler, Pinochet'in iktidara gelmesinden buyana en kitlesel gösteriler oldu. Bilindiği gibi ABD desteğiyle General Pinochet sosyalist hükümeti kanlı bir darbeyle yıkmış, hükümet başkanı Salvador Allende'nin de aralarında bulunduğu binlerce insanı katletmiş, Şili'yi kana bulamıştı. Bugün gelinen aşamada yığınların daha bir kararlıkla demokrasi istedikleri, son protestolarla kendini daha açık olarak ortaya koymuştur. Ancak Cunta bir kez daha gitmemek için ayak diretmekte, 5 Ekim'de yapılacak referandumda Pinochet'i tek aday olarak göstermekte, silah zoruyla kitlelerden kanlı diktatörlüğün ömrünü sekiz yıl daha uzatılması için "evet" oyu talep etmektedir. Öte yandan 16 partinin oluşturduğu Şili muhalefet güçleri yaptıkları ortak açıklamada emekçi yığınları 5 Ekim'de "hayır" oyu kullanmaya çağırdılar.

Filistin Sorununda Yeni Bir Aşama

Ürdün kralı Hüseyin'in Ağustos ayı başında aralarında İsrail işgali altındaki Batı Şeria temsilcilerinin de yer aldığı Ürdün parlamentosunu feshetmesi ve yine Batı Şeria'da maaşları Ürdün tarafından ödenen 13 bin memuru görevlerinden almasıyla, Filistin sorunu yeni bir aşama-

onun tek yasal temsilcisi FKÖ'nde olduğunu da kabullenmiş oluyor.

Bu, aynı zamanda, İsrail işgali altındaki Batı Şeria ve Gaza'daki Filistin halkının aylardan beri genç-yaşlı, kadın-erkek tüm baskı, işkence ve zulme rağmen, ölümü göze alarak yürüttüğü halk ayaklanması-

yorlar.

Filistin Ulusal Konseyi, Ekim ayında yapacağı toplantıda yeni koşulları değerlendirecek ve sürgünde bir Filistin hükümetinin oluşturulması konusunu tartışacak.

Nelson Mandela 70 Yaşında

İrkçi Güney Afrika yönetiminin 25 yıldır hapiste tuttuğu siyah lider Nelson Mandela'nın 70. yaşgünü, tüm dünya barışseverleri tarafından kutlandı. Geçtiğimiz günlerde, İngiltere'de Wembley Stadyumu'nda yapılan kutlamada, stadyumu dolduran onbinlerce insan, Nelson Mandela'ya özgürlük sloganlarını attılar. Özellikle Afrika'dan gelen müzik grupları büyük ilgi gördü. Bu program BBC televizyonunca 51 ülkeye canlı yayın olarak aktarıldı, dolayısıyla milyonlarca insan, Nelson Mandela'nın yaşgünü kutlamış oldu. Bu kutlamada elde edilen gelirin Afrika Ulusal Kongresi'ne verilmesi, gerici kesimin tepkisine neden oldu. Özellikle Thatcher hükümeti bu yardımın "terörizmi" desteklemekten başka hiçbir amacı olmadığını vurguladı. Ancak bu ırkçı düşüncelere rağmen barışsever, ilerici, demokrat kamuoyu Güney Afrika'daki Botha rejiminin eli kanlı, ırkçı bir rejim olduğunu söylemekten çekinmediler.

70. yaşın kutlu olsun, Zenci Kardeşimiz MANDELA.

Zilan / Londra

ya ulaştı.

Batı Şeria İsrail işgalinin başladığı 1967'den buyana idari olarak Ürdün'e bağlı idi. Alınan bu karar ile bölge üzerindeki tüm idari ve hukuksal haklardan vazgeçen Ürdün, bundan böyle Filistin halkının geleceği hakkında söz söyleme yetkisinin

nın bir kazanımı olarak da değerlendirilmelidir. FKÖ'nün bölgede kurulacak bağımsız bir Filistin devletinin İsrail'in varlığına karşı olmayacağını belirtmesine karşın, Siyonist güçler FKÖ'nü Filistin halkının tek yasal temsilcisi olarak kabul etmiyor ve görüşmekten kaçınmakta direni-

Görmesini ve Anlamasını Bilenler İçin İKİ RESİM, İKİ HABER

Günlük gazeteler, özellikle de Türkiye'nin şu "boyalı basın"ı, insanlarımızı içi boş incir çekirdekleri ile oyalamakta çok ustadırlar. Okuyana ah-vah detirtecek aile trajedileri, cinayetler, çıplak kadın resimleri... Aç, işsiz sorunlar altında bulunan insanlarımızı bu tür konularla, sansasyon haberleriyle oyalıyorlar. Amaçları düşündürmemek, ya da, tam patronların istediği gibi düşündürmek, şartlandırmaktır.

EKMEK YARIŞI Burası, İstanbul'un İstinye semtindeki Çeşme Duracağı... sonra işverenin çevresini sarıp, k Duracağın diğer adı da "Amele Pazarı..." Sabahı duracağı ler. En az para isteyen, "ekmek" toplanan "işsizler ordusu", arabayla gelen işverene doğru koşuyorlar. Biraz! oturacak ve o günkü ekmeğe kap

Ama kimi zaman, bu basında bile öyle haberler, resimler çıkar ki, anlamasını ve görmesini bilenler için, nice solcunun nice makalesinden daha öğretici ve çarpıcıdır. Örneğin 18 Ağustos tarihli **Hürriyet** gazetesinde çıkan şu iki resme ve habere bakın.

Biri "**Ekmek Yarışı**" adını taşıyor. İşsizlerle ilgili: Otomobilinin kapısında duran bir patron ve bir günlük ve belki birkaç saatlik için de olsa iş bulma umuduyla ona doğru koştu-ran genç insanlar...

Şu anda yüzleri gülüyor gibi.. Ama acaba nasıl bir evde oturuyorlar? Hatta, bir evleri veya kulübele-ri bile varmı ki? Evli iseler eşlerinin, çocukları varsa çocuklarının karnı tok mudur? Kendileri bile ağır bir işi görmek için sabahleyin gerekli kahvaltayı yapmışlar mı? Acaba içlerinden kaç tane işsizliğin, evdeki açlığın, kira borcunun ve benzer binbir sorunun baskısı altında bunalarak intihar etmeyi düşünmüştür veya düşünmektedir? Bu resimin insana üzüntü vermesi öfke duygularımızı kabartması gerekmez mi?

Bir de şu ikincisine bakın: "**Süper Kızlar, Süper Genç**" adını taşıyor. Resimdeki iki genç kadın ve bir erkek, giyimleri kuşamları ve pozlarıyla sanki Dallas serisinden, ya da

Hanedan dizisinden çıkagelmişler.

Soldaki kızın babası müteahhitmiş. Babasının bol parasına alışmış, "masraflarını karşılayacak birini bulamadığı için" de evlenemiyormuş...

"Benimle evlenecek erkeğin, ayda en azından 10 milyon kazanması gerek. Benim kuaför param bile ayda yarım milyonu geçer. Ben pahalı ve güzel bir kadınıym."

Yalnız "pahalı ve güzel" değil, aynı zamanda açsözlü de olduğu an-

da akşam yemeğinde bu kadar parayı harcıyorlar.

Bu ne korkunç çelişki! Bu iki resim ve bu iki haber arasındaki çarpıklık çarpıcı değil mi?

Bir yanda çalışanlar, işçiler ve işsizler; alınteriyle yaşamaya çalışan insanlarımız. Diğer yanda işverenlerin, ihracatçıların, ve cümle vurguncu takımının kızları, oğlanları.. Çalışmayan, çalışmalarına gerek bulunmayan, ama har vurup harman savuran parazitler..

Bu iki resim ve bu iki haber Türkiye'deki düzeni pek güzel anlatıyor. Fazla söze hiç gerek yoktur. Bay Evren'in uğruna ihtilal yaptığı, koruduğu, savunduğu, Hacı Özal'ın övüp göklere çıkardığı "hürriyet" düzeni, "kutsal düzen" işte budur.

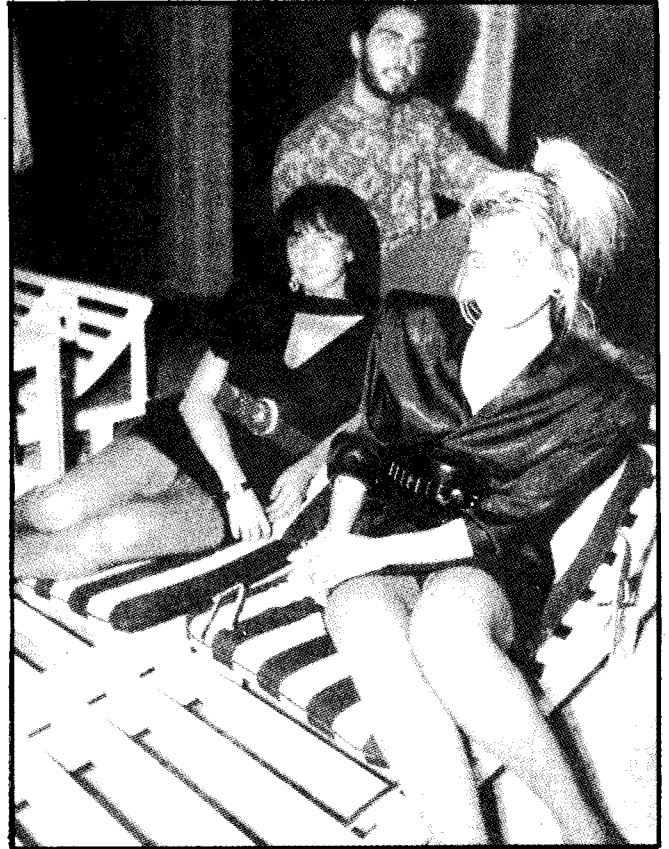
Bundan daha soysuz, bundan daha haksız bir düzen olabilir mi?

Böyle bir düzen yıkılmayı, yerle edilmeyi çoktan haketmiştir. Bunu yapacak olanlar ise birinci resimdekilerden başkası olamaz. Bu görev onlara düşüyor. Evren'in, Özal'ın, ve onların bekçiliğini yaptığı tüm vurguncu takımının bu düzenini başlarına yıkmadıkça emekçi insanlarımız kurtuluş yoktur.

Böyle bir ülkeye Evren'in darbesi değil, halk ihtilali gerek!

laşılan genç bayan işte böyle diyor. Diğer ise evlenmeyi düşünmüyor, "beraberliği" tercih ediyormuş.. Arkadaki "süper genç" ise Avrupa'dan giyinmekle gurur duyuyormuş..

Bunların üçü de İstanbul'da "Kulüp 29"ün müşterileri. Burada 10 bin liraya havuza giriliyormuş, bir kişilik yemek ise 40 ile 150 bin lira arasında imiş.. Yani asgari ücreti aşılıyor. Bu ülkede yüzbinlerce işçi 100-150 bin liraya bir ay boyunca bir aile geçindirmek zorunda iken, bu sayın baylar ve bayanlar, bir tek öğlen ya

SÜPER KIZLAR, SÜPER GENÇ Çubuklu Kulüp 29'un sürekli müşterilerinden Ayşen Işık (solda) ile Nur Coşkun "Süper kızlar", Arto Dağa (ayakta) ise "Süper genç" olarak tanınıyor. Ayşen Işık, müteahhit olan babasının parasına alıştığı, masraflarını karşılayacak birini bulamadığı için evlenemediğini söylerken; Nur Coşkun, evlilik yerine "beraberliği" tercih ediyor. Arto Dağa ise, Avrupa'dan giyinmekle gurur duyuyor..

Yekitiya Xwendekarên Kurd Pêk Hat

BILA YEKİTİYA XWENDEKARAN PİROZ BE!

Ew salên dawî, ku zirûfeki ne baş komelê xwendekarên Kurd perçe perçe bûyî bû. Komele cara yekemîn dî sala 1956 an da bî navê "Komela Çandi ya Xwendekarên Kurd li Ewrûpa" avabû. Dî kongra 1958 an da navê komelê bû "Komela Xwendekarên Kurd li Ewrûpa" bî kurtahi KSSE. Dema komelê xwendekarên Kurd yek bû, gelek çalakîyên giring jî bo gelê me yî bîndest pêk ani.

Dî sala 1975 an da tevgera gelê Kurd li Iraqê gihişt dawîya têkçûnê. Tevger perçe bû û ew, tesira gihişt komelê xwendekarên Kurd li derwayî welat jî. Komelê xwendekarên jî bû du beş.

Ew du bendiya dî nav xwendekarên Kurd li derwayî welat dî sala 1975 an pêk hati, derbeyek mezî gihand karûbarên komelê. Ew roja perçebûyî pêk hati li heya iro gelek xwendekarên niştîmanperwer berxwe dan ku yekitiyê xwendekarên Kurd disa pêk bê.

Dî sala bori da li Berlina Rojava xwendekarên Kurdistanî Tirkîyê heval û hogirên Partiya Sosyalîst a Kurdistanî Tirkîyê bî navê "Xwendekarên Azadixwazên Kurdistan li Derwayî Welat" bî kurtahi KOMA-

KURD, berpirsiyarên KSSE û AKSA gazi kîrîn û her sê komele li hev civîyan. Ew civîna bûyî dî navbere komelan da bî şîweki welatperwerî û demoqrata pêkhat. Bî navê KSSE û AKSA bî hevra belavokek cara yekimîn li pey perçebûna sala 1975 an hate nivîsin û derçû. Ew belavoka derçûyî da gazi hemû komelên xwendekar dîkîrîn ku, civînek jî bo yekbûyîna xwendekarên Kurd pêkbe.

Li ser ew gazîkirîna pêkhati, cara yekemîn ew komelên xwendekar û lawanî Kurd bî navên: Xwendekarên Azadixwazên Kurdistan li Derwayî Welat-Komakurd, Komela Xwendekarên Kurd li Ewrûpa-KSSE Merkez Berlin, Komela Xwendekarên Kurd li Ewrûpa-KSSE Merkez Prag, Komela Xwendekarên Kurdistan li Derwayî Welat-AKSA, Lawanî Sosyalîstî Kurdistan li Derwayî Welat, SOKSE û UKSYE dî nav xwe da civîyan û roja 9.6.1987 an da komîteyek jî bo pêkanîna yekbûyîna komelê hîlbiartî. Ew komelên li hev civîn, belavokek bî tev derxistin û belav kîrîn.

Ew sala bori hin çetinhayîyên teknîkî li pêş kongra yekitiyê çêbûn û kongre heya isal ma.

Dî navberê rojên 19-21.8.1988 an

li bajarê Berlina Rojava jî 600'î pîrtîr nûner, endam û bî beşdarbûyîna mêvanan kongra yekgirtîna roja yekemîn bî gotarek berpirsiyarê Komela Xwendekarên Cihanê (AIS) li civîyê ki Zanîngeha Berlinê Teknik dest pêkir. Roja duwemîn kongre, li Komela Karkerên Kurdistan li Berlina Rojava endamê KOMKAR berdwam kîrî û roja sêyemîn jî disa li zanîngehê bî serfirazî kuta bû.

Dî civînê da hemû berpirsiyarên rêxirawên Kurd beşdar bûn. Bî navê eniya Kurdistanî Iraq û eniya Kurdistanî Tirkîyê-TEVGER gotar jî aliyê berpirsiyarên wan da hatîna xwendî. Disa bî navê PDK-Iraq û Yekitiya Niştîmanî Kurdistan gotar hatîna xwendî. Bîrûska PSKT û KOMKAR jî aliyê divanê hate xwendî. Jî pîrtî, rêxistin, komelan sîlavname hatîbû rêkîrîn.

Dî davi da bîryar hatîna girtîna, jî bo karên dûweroj pêşneyar hatîna kîrîna. Komîta rêvabîra komelê jî aliyên ew komelên bêşdarbûyî va hate hîlbiartî. Kongre bî şevêk çandi xilas bû.

Bîla pîrozbe yekitiya xwendekarên Kurd li derva!

Bîji tevgera azadixwaza Kurdistan!

A. BALİ

yunça biliniyor.

Özal hükümetinin hayali ihracatı bu şekilde desteklemesini ise iki nedenle açıklamak mümkün. Birincisi, hükümet çevrelerinin "döviz geliyor ya siz ona bakın" sözleriyle ifade ettiği yaklaşımdır. Gerçekten Özal hükümeti için döviz sağlamak önemli ekonomik sorunlardan bir tanesidir. Bu bakımdan Anap iktidarı dövizin nerden ve hangi koşullarla geldiğini, onun maliyetini önemsemiyor. Örneğin, hayali ihracatçıların getirdikleri bir miktar dövize büyük önem veriliyor ama halkın cebinden toplanan yüz milyarlarca liranın bir avuç soyguncuya ödenmesinde herhangi bir sakınca görülüyor. İkincisi ise yapılan işin Türkiye'de yürürlükte bulunan rejimin karakterine uygun düşüyor olmasıdır. Gerçekten de Türkiye'de geçerli olan dört başı mamur bir sömürü ve soygun düzenidir. En tepedekiler dahil devlet yöneticileri, onların aile bireyleri, öteki yakınları da bu işin içerisinde. Hayali ihracat, çıkar şebekeleri bakımından yorulmaksızın büyük miktarda para kazanmanın yollarından biri, tatlı bir kar alanıdır. O halde serma-

ye çevreleri, onların politik planda ve devlet kuruluşlarındaki hizmetkarları, kendilerine kaşla göz arasında milyarlar kazandıracak böylesi bir fırsatı değerlendirme yoluna neden gitmesinler?

Hayali İhracat Neyin Göstergesidir?

Hayali ihracat, özü itibarıyla Türkiye'de geçerli olan sistemin, en çok da 12 Eylül sonrası durumun ve onun çıkmazının bir göstergesidir.

12 Eylül'den bu yana ekonomiyi düze çıkarma adı altında süngü gücüyle halka dayatılan politikanın vardığı nokta ortada. Şu bir gerçek ki 12 Eylül rejimi öteki alanlarda olduğu gibi ekonomide de hiç bir sorunu çözemedi. Tersine bu dönemde sorunlar daha da katmerleşti, burjuvazi açısından içinden çıkılmaz bir noktaya geldi. Sömürü ise önceki dönemleri fersah fersah aşan boyutlara ulaştı. Çıkar şebekeleri, soygunculukta hiç bir sınır tanımıyor, kendilerini herhangi bir kurala bağlı hisetmeksizin, büyük bir pervasızlıkla faaliyetlerini sürdürüyorlar. Devleti yönetenler ve onların çevresi de

bizzat bu soygun şebekelerinin içerisinde yer alıyorlar. Böyle olunca da devlet olanaklarının bir avuç haramzadeye peşkes çekilmesi, halktan toplanan paraların çarçur edilmesi daha da kolaylaşıyor. İşte hayali ihracat, bunun çok açık bir göstergesidir. Bu aynı zamanda, devletin ve bir bütün olarak sistemin ne ölçüde laçkalaştığının, ne ölçüde yozlaştığının da bir kanıtıdır. Çürümüşlük, kokuşmuşluk sistemin her yanını sarmıştır. Zaten faşizm başka bir sonuca da varamazdı.

adres değişikliği

KOMKAR'ın adresi değişmiştir:

navnişana nu

Navnişana KOMKAR'ê hatiye guhartin. Yê nu:

HANSARİNG 28-30
5000 Köln 1 / BRD
Tel.: 0221 / 12 33 76

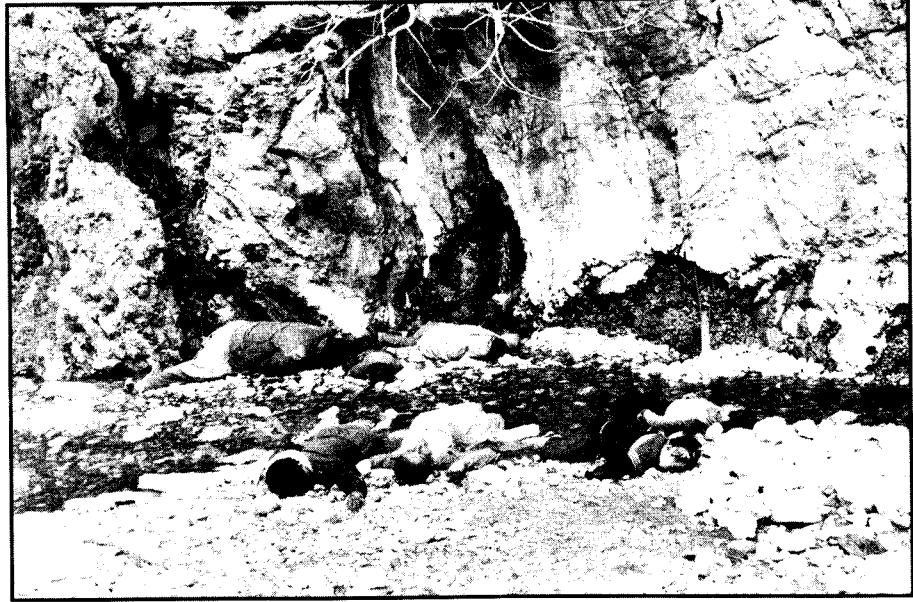
Saddam Yine Kan Kustu: Binlerce Ölü, Onbinlerce Sürgün

İran'ın Birleşmiş Milletler'in ateşkes kararına uymasıyla, İran-İrak arasında 8 yıldır süren savaş sona erdi. Barış görüşmelerinin başlamasıyla birlikte, Saddam diktatörlüğü Irak Kürdistanı halkımıza karşı eşi-emsali görülmemiş bir düzeyde saldırı başlattı.

Temmuz ayının sonlarından itibaren Irak ordusuna bağlı 160 bin dolayında bir güç, napalm bombalarıyla, çeşitli kimyasal silahlarla, tanklarla, toplarla Kürt halkına karşı saldırı başlattı. Saldırıların sonucu Kürdistan'da çok sayıda köy yerlebir edilirken, binlerce insan hayatını kaybetti; onbinlercesi ise yaralandı. Yüzünü aşkın bir kitle ise sınırı aşarak Türkiye ve İran'a sığınmak zorunda kaldılar. Kaçamayanlardan binlercesi ise, kurşunlanarak toplu bir şekilde katledildiler. Saddam'ın gözü dönmüş çapulcu sürüsü, bunlarla da yetinmeyip, sınırdan Türkiye Kürdistanı'na kaçan insanlara yönelik saldırılarda bulundular. Saddam'ın bu barbarlığı Uluslararası Af Örgütü'nün 7 Eylül 1988 tarihli "Acil Çağrı"sında "devlet terörü" olarak nitelendirildi ve Saddam rejimiyle Türk yönetiminin tavrı gözler önüne serildi. (Af Örgütü'nün konuyla ilgili çağrısı yan sayfamızda bulabilirsiniz)

Saddam rejimi, BM'in kimyasal silah kullanılmasını yasaklayan 620 sayılı kararını birkez daha çiğnedi. Tüm uluslararası kuralları ayaklar altına aldı. Dünya kamuoyunun gözleri önünde Halepçe'den sonra yeni bir jenoside girişti. Bu, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünyanın gördüğü en büyük ve en kanlı soykırımdır.

Bağdat'daki sömürgeci Baas iktidarı, yıllardan beridir özgürlüğü ve insanca

bir yaşam için mücadele eden Kürt halkına karşı bir yoketme savaşı yürütüyor. Ülkemizin bu parçasında pêşmergelerin yürüttüğü haklı ve onurlu mücadele ile başa çıkamayan sömürgeci rejim, çareyi sivil halka karşı uluslararası antlaşmalarla yasaklanmış kimyasal silah kullanmada, sivil yerleşim bölgelerini yakıp-yıkılmakta ve sivil halka karşı alçakça napalm bombaları kullanmakta buluyor.

Çaresiz ve savunmasız bir şekilde kalan halk kitleleri, bu haksız ve eşitsiz savaştan canlarını kurtarabilmek için Türkiye ve İran'a sığınırken, geri kalanların büyük bir kısmı da Kürdistan'dan alınarak Irak'ın güneyindeki çöllük bölgelere sürgün ediliyorlar. Ama tüm engellere rağmen yiğit peshmergeler mücadelede yeni yeni taktikler geliştirerek, düşmana darbeler vuruyor; ülkelerini kanları pahasına savunuyorlar.

Saddam rejimi, bu barbarlıklarla Kürt halkını sindirebileceğini, onun ulusal kurtuluş mücadelesini yokedebileceğini hayal ediyor. Kürt halkı, yüzyıllar-

dan beridir özgürlüğü için mücadele ediyor. Bu yolda yüzbinlerce şehit verdi. Mücadelesi ve özgürlük tutkusu kırılmadı, aksine mücadele geniş kitlelere mal oldu, onların arasında derin kökler saldı. Bu kökü topraktan çekip çıkarmak artık hiçkimsenin harcı değildir. Çünkü bir halkın özgürlük ve insanca yaşama tutkusunu yoketmeye ne başkasının ne de Saddam gibi bir zorbanın gücü yeter.

Uluslararası Tepkiler

Irak Kürdistanı'nda halkımıza karşı yürütülen bu kanlı soykırıma ilk günlerde sadece birkaç yayın organı sayfalarında yer verdi. Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere, uluslararası kuruluşlar, hükümetler, halkımızın katliamına sessiz kaldılar. Bu sessizliği onaylamak veya onu bazı gerekçelerle mazur göstermeye çalışmak, kabul edilecek bir şey değildir. Yalnız belirtmekte yarar var ki, gerek **Medico İnternasyonal**, gerekse **GfbV** baştan itibaren varolan sessizliğe katıldılar, halkımıza yönelik

soykırımı protesto ettiler, uluslararası kuruluşları tavır almaya çağırdılar.

Uluslararası kuruluşlar, sessizliği, Kürt yurtsever hareketinin koyduğu çok yönlü protesto eylemleriyle bozulabilirdi. Uluslararası kuruluşların, tek tek hükümetlerin son dönemlerde sessizliği bozarak halkımıza yönelik katliama karşı tavır takınmaları olumlu bir gelişmedir. Ancak, Saddam rejimine karşı somut yaptırımlara gidilmediği müddetçe, sözlü olarak takınılan tavırların önemli bir değeri olmayacaktır. Bu nedenle, başta BM olmak üzere tüm uluslararası kuruluşlar, tek tek hükümetler bu doğrultuda somut adımlar atmalı, insanlık suçu işleyen Saddam rejimini cezalandırmalıdır.

Sessizliğin bozulmasından sonra halkımıza karşı yürütülen bu soykırım, tüm dünyada değişik biçimlerde basın yayın organlarında yer aldı. Günlük basın, olayı günlerce manşetten verirken, TV ise Türkiye'ye sığınan mültecilerden görüntüler sundu. Olayın ciddiyeti, ABD dahil, çeşitli ülkelerin

geç te olsa tepki göstermelerine neden oldu.

Uluslararası Af Örgütü, örgüt tarihinde ilk kez BM Güvenlik Konseyi'ne çağırıda bulunarak, Güvenlik Konseyi'nin acilen toplanmasını ve konuyu görüşmesini istedi.

Aralarında ABD, F. Almanya, İngiltere, Japonya ve Sovyetler Birliği'nin de bulunduğu 10'u aşkın devlet, BM'nin bir komisyon oluşturarak, kimyasal silahların kullanıldığının

Avrupa

Parlamentosu'nun

Kararı

Geçtiğimiz günlerde toplanan Avrupa Parlamentosu, Le Pen dışındaki tüm gurupların (Sosyalist, Halk Partisi, Komünist ve Yandaşları, Demokratlar, Liberal Demokratlar ve Gökkuşağı) ortaklaşa sundukları ve Irak kanlı rejiminin Kürt halkına yönelik katliamını protesto eden bir karar tasarısını kabul etti.

Karıarda şöyle deniyor:

1- Irak'ın sivil Kürt halkına karşı misilleme yöntemini, özellikle de kimyasal silah kullanmasını mahkûm eder;

2- Karşıt taraflardan düşmanlıklara son vermelerini, insan hakları çerçevesinde Kürt sorununu ele almalarını;

3- Avrupa Topluluğu devletlerinden, Irak'a yaptıkları silah sevkiyatını ve kimyasal silah yapımında kullanılacak madde, araç ve gereçlerin sevkini derhal durdurulmasını;

4- Topluluk üyesi ülkelerden, Türk hükümeti ve humanist örgütlerle birlikte Kürt mültecilere sınırsız yardımın sağlanmasını talep eder;

5- Avrupa Parlamentosu Başkanı'nı, bu kararı siyasi çerçevede birlikte çalışmak için toplanan üye ülkelerin dışişleri bakanlarına, komisyon, devlet ve hükümet başkanlarına ve Irak yetkili makamlarına ulaştırmakla görevlendirir.

14.9.1988

araştırılmasını istedi. Bununla yetinmeyen ABD Senatosu, ellerinde Irak'ın kimyasal silah kullandığına dair kesin delillerin olduğunu söyleyerek, Irak'a karşı ekonomik ambargo kararı aldı. Bunu, Avrupa Parlamentosu'nun Irak rejimini kınayan kararı izledi.

Uluslararası planda Irak rejimine karşı tepkiler yoğunlaşırken, Arap Birliği ve Mısır Irak'ı desteklediğini, konunun Filistin sorununu örtbas etmek amacıyla ortaya atıldığını iddia ettiler. Sanki bu baylar Filistinlilerin sorununa çok sahip çıkıyorlarmış gibi..

Diğer yandan, zor durumda kalan Baas rejimi, sözde "af" çıkardığını, isteyenlerin gelip bundan yararlanabileceğini ilan etti. Bununla da kalmayıp Türkiye'ye sığınanlardan 11 bin kişinin geri döndüğünü, utanmadan açıkladı. Bunun böyle olmadığını ikili oynayan Türk yönetimi bile açıklamak zorunda kaldı ve sadece 2 kişinin -bunların da Saddam taraftarları olması ihtimali yüksek- geri döndüklerini açıkladılar.

Sömürgeci Türk Yönetiminin Tavrı

Irak Kürdistanı'ndan 100 bin dolayında mülteci kitlesinin Saddam'ın zulmünden kaçarak Türkiye Kürdistanı'na sığınması, uluslararası planda gözleri Türkiye'ye çevirdi.

Türk hükümeti, başta Kürt mültecilere sınırı kapatmakla kalmadı; hatta sınıra dayanan ilk mülteci kafilesini kanlı Saddam rejimine teslim etti. Saddam rejimine teslim edilen Kürtlerin kurşuna dizildiği birçok yayın organına da yansıdı. Türk hükümetinin daha sonra Kürt mültecilere kapıları açma nedenleri arasında; Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda yaşayan 15 milyon Kürdün göstereceği tepki, uluslararası kuruluşların baskısı ve referandum nedeniyle Özal hükümetinin Kürt seçmeninin oylarını alma hesapları yatıyor.

Uluslararası Af Örgütü'nün Acil Çağrısı

7 Eylül 1988 günü, Uluslararası Af Örgütü, örgüt tarihinde ilk kez BM'ler Güvenlik Konseyi'ne Irak'ın Kürt halkına yönelik hunharca katliamından duyduğu endişeden ötürü başvuruda bulundu. UAO, başvurusunda "sivil Kürtlere yönelik katliamların biran önce durdurulması için harekete geçilmesini talep etti." Bilindiği gibi UAO, Cenevre'de yapılan İnsan Hakları Altkomisyon toplantısında yaptığı açıklamada İran-İrak savaşının bitmesini selamladıklarını; ancak, Kürt halkının durumundan endişe duyduklarını ve BM Genel Sekreterinin bu konuyu gözönüne almasını istemişti. Büyük bir dikkat ve ilgi ile izlenen bu konuşmadan sonra, UAO, Irak Kürdistanı'ndaki gelişmelerden duyduğu endişeyi sürekli olarak dile getirdi.

UAÖ, 7.9.'88 tarihli çağrısının bir bölümünde şöyle diyor: "2 Eylül 1988 günü Türkiye sınırına yetişen Irak ordu kuvvetleri, Irak sınırının hemen öbür yanında Türkiye sınırları içindeki Yemişli köyü yanında 3 bin Kürt mültecisinin barındığı kampa saldırmış, insanları kurşun yağmuru altına tutmuştur. Bunun üzerine Türk askerleri kampın etrafını sararak Kürt mültecilerini korumaya almıştır. Sürekli olarak Irak silahlı kuvvetlerinin karşıtlarını takip için Türkiye toprakları içine girip eylemde bulunduğu haberleri gelmektedir. 3 Eylül 1988'de açıklama yapan Türk yetkilileri, mültecileri böylesi saldırılardan korumak için onları ülke içlerine iskan etmeyi düşündüklerini belirttiler. Ancak, 5 Eylül 1988 tarihli bir haberde mültecilerin nakli Türkiye sınırına dayanan Irak silahlı kuvvetlerinin mülteci ve Türk yardımcılarını saldırılarından ötürü engellendiği bildirildi."

Kocasını nerede olduğunu sorunca Sevre kadının başı dikiliyor ve cevaplıyor. O savaşıyor

Sevre kadın, dört çocuğunu arıyor

Nitekim Batılı basın organları da, Türkiye Kürdistanı'nın tüm illerinden halk kitlelerinin, Baas rejiminin zulmünden kurtulabilmiş ve kendilerinden bir parça olan bu insanlara yardım edebilmek için büyük bir çaba içine gir-

diklerini yazdılar. Buna karşılık, sömürgeci Türk yönetimi yöre halkının mültecilere hertürlü yardımını ve onlarla görüşmesini yasakladı. Öyle ki, Ana muhalefet partisinin Genel Başkanı'nın mültecilerle görüşmesi bile bir

astsubay tarafından engellenmeye çalışıldı..

Başta ABD olmak üzere, çok sayıda Batılı ülkeler, Irak'ın Kürt halkına karşı kimyasal silah kullandığını, bu konuda ellerinde yeterli derecede kanıtların bulunduğunu söylemesine rağmen Türk yönetimi, açık bir şekilde Irak'tan yana çıkarak, böyle bir şeyin olmadığını söylüyor. Konuyu araştırmak için Türkiye'ye gitmek isteyen komisyon veya uzmanlara kampları açmayacaklarını belirtiyor. Türk yönetimi bunları yaparken açıkça Irak'tan yana tavır koyuyor. Hani "İnsancıl nedenler!" nerede kaldı diye sorası geliyor insanın...

Bazı akılveren köşe yazarları bile Türkiye'nin bu tutumuyla Batı'nın gözünde Irak'ı desteklediğini, onun için Türkiye'nin bundan kaçınması gerektiğini yazmadan edemiyor; Irak pazarından bazı müteahhitler için parsa kapmak uğruna böylesine bir tavra girmenin yanlışlığını dile getiriyorlar.. Aslında olayın "İnsancılığı" bir yana, Evren-Özal rejimi ellerinden gelse Saddam'dan katbekat daha fazlasını yapacaklar Kürt halkına...

Son dönemlerde ise, özellikle ırkçı-şoven kesimlerin kışkırtmasıyla, günlük burjuva basını mültecilere karşı çeşitli yayın-

lara girişmekte. Günlük basında köşe başlarını tutmuş MIT elemanlarının işaretiye başlayan kampanyanın amacı bellidir: "Bizim topraklarımıza yerleştiler, ekmeğimizi yiyorlar. Ama rahat durmuyorlar. O zaman bunları iade etmek gerekir" biçiminde kamuoyunu oluşturmaya ve böylelikle, Irak'a yönelik sözde "limonileşen"

ilişkileri düzeltmeyi amaçlıyorlar. Ve Saddam'ın zulmünden kaçan bu insanları tekrar geri vererek, ölüme göndermeyi amaçlıyorlar.

Kürt mülteciler bugün çok yönlü sorunlarla karşı karşıya bulunuyorlar.

Türk hükümeti, Kürt mültecilerin uzun ve kısa erimli sorunlarının hiçbirini çözülmemeye yanaşmı-

yor. Bölgenin zor koşulları nedeniyle barınma, sağlık, beslenme sorunu bu insanlar için ciddi olarak ortada duruyor. 18 m²'lik çadırlarda 18-20 kişi barınmak zorunda kalıyor. Türk hükümeti, uluslararası kuruluşların yardım etmesine de müsaade etmiyor. Çünkü rejim, Kürt sorununun uluslararası boyut kazanmasından korkuyor.

Baskı Altındaki Halklarla Dayanışma Kuruluşu'nun (GfbV) Basın Açıklaması -ACİL-

Irak savaş uçakları, 25 Ağustos 1988'de Türkiye ve İran sınırındaki Kürt ve Asuri köylerini zehirli gazla bombaladı. BM Genel Sekreteri'nin gözetiminde Cenevre'de Irak ve İran arasında barış görüşmeleri yapılırken, Irak, Türk sınırına yakın Binkawe, Birê ve Endzê gibi Kürt ve Asuri köylerine kimyasal silahlarla saldırdı. Yine İran sınırına yakın, Xetê, Wartê, Bınarê, Hêjjan, Şaista ve Alana köyleri kimyasal silahlarla bombalandı. Ölü ve yaralı sayısı yüzleri aşılıyor.

Biz, bu bilgileri emin kaynaklardan aldık. Geçen perşembe günü BM Genel Sekreterliğinden bize ulaşan ve sayıları 8 bin olarak gösterilen Kürt ve Asuri mültecilerinin sayısı çoktan bu sınırı aşmıştır. Sadece ayın 25'ne kadar Türk sınırını aşan Kürt ve Asuri mültecilerinin sayısı 25 bini aştı. Irak uçaklarının zehirli gazlarla saldırılarından korunmak için ülkelerini terk eden Kürt ve Asuri'ler Şemdinli ve Hakkari sınırında giriş yapmaktalar. Türk yetkilileri, bunlara, her türlü yardım yapmayı red ediyorlar. Türk Kızılay teşkilatı da uluslararası Kızıllaç teşkilatının tutumu yüzünden yardım etmeyi red ediyor.

GfbV olarak, uluslararası Kızıllaç teşkilatını bu skandal tutumunu bırakmaya, yine BM Genel Sekreterini de skandal ve gerçekleri yansıtmayan açıklamalarından vaz geçmeye çağırıyoruz. BM Genel Sekreteri, bölgede her şeyin yolunda olduğu açıklamasında bulunmuştu ve sükkunetin hüküm sürdüğünü söylemişti. Soruyoruz BM Genel Sekreteri'ne, barış görüşmeleri tehlikeye düşmesin diye Irak rejiminin Kürt ve Asurilere karşı işlediği katliamlara karşı susmak mı gerekiyor? BM Genel Sekreteri 25 Ağustos'daki önerilerimiz doğrultusunda zaman geçirmeden önlem almak zorundadır. Gelen haberlere göre Irak ordusu, sınır boyunca tüm Kürt bölgesine, ki daha Kürt ve Asuriler bu bölgede bulunuyor ve Kürt direnişi sürüyor, kimyasal silah da dahil olmak üzere topyekün bir saldırıya geçmiş bulunuyor. Bu şartlar altında bir şey hırlı gaz kullanıyor. Bu şartlar altında bir şey yapmamak, bir halkın katliamına sessiz kalmak demektir.

*GfbV adına Tilman Zülch
Alexander Sternberg-Spohr,
Yakındoğu- Uzmanı*

SPD Parlamento Grubu ve Parti Başkanı'nın Mektubu

Sayın Başbakan,

Sosyal Demokrat Partisi Federal Parlamento Grubu, Irak silahlı kuvvetlerinin Kürt ve Asuri halkına yönelik saldırılarını kaygı ve nefretle izlemektedir. Kimyasal silahların kullanımı, sayısız köyün yerlebiretilmesi, insan hakları ve uluslararası hukuk kurallarının pervasızca nasıl çiğnendiğinin göstergesidir.

Gerek federal hükümetin, gerekse de, diğer Batılı hükümetlerin bu gelişmeler karşısındaki tavrını kamuoyu yetersiz bulmuş, ve buna ilişkin eleştirilerini dile getirmişlerdir. Bundan ötürü sizden vakit geçirmeksizin federal hükümetin Irak hükümeti nezdinde gelişmeleri protesto etmesini ve Irak hükümetinin Kürt halkına ve Asurilere yönelik saldırılarını durdurması için çaba harcamanızı rica ediyoruz. Aynı şekilde uluslararası planda; Avrupa Ekonomik Topluluğu ve BM düzeyinde, girişimlerde bulunup Irak silahlı kuvvetlerinin saldırılarının durdurulmasını sağlamanızı da rica ediyoruz.

SPD- Federal Parlamento Grubu, Uluslararası Af Örgütü'nün Birleşmiş Milletlere yönelik konunun ele alınmasına ilişkin acil çağrısını destekliyor. Bu anlamda BM Barış Gücü'nün yetki alanının genişletilerek Kürtlerin yaşadığı bölgeleri Irak-Iran-Türkiye sınır boylarını içermesini talep ediyoruz ki, tehlike altındaki bu bölgelerde tarafsız askeri birlikler ateşkese uyulmasını sağlasın.

(...)

Türkiye'nin onbinlerce mülteciyi kabul etmesi gerçeğini takdir ediyoruz. Ancak Türkiye'nin kendi Kürt azınlığı ile de sorunları olduğundan haberdarız.

Bu nedenden ötürü Türkiye, Uluslararası Kızılhaç Örgütü veya BM Mülteciler Yüksek Komisyonu gibi uluslararası yardım örgütlerinin görev üstlenmesini kabullenmelidir. Bu anlamda federal hükümet, Türk hükümetini ikna etmek için çaba harcamalıdır.

Diğer yandan Türk yönetimi, Batı'dan para "yardımı" talebinde bulunurken, Kızılhaç'ın, Medico International'ın, Birleşmiş Milletler Sığınmacılar Yüksek Komiserliği'nin ve diğer hümanist örgütlerin tıbbi yardımlarını geri çevirmesi de bunu gösteriyor.

Türkiye'li Örgütler Üstlerine Düşen Görevi Yeterince Yerine Getirmediler

Soykırımı protesto etmek amacıyla, Avrupa'nın tüm ülkelerinde çalışmalar yürütülürken, Türkiye'li ilerici, demokrat örgütlerin önemli bir kesimi, konu sanki onları ilgilendirmiyormuş havasına girdiler.

Bırakalım kendi yanıtımızda, dünyanın neresinde olursa olsun, bir

halkın katledilmesine sessiz kalmak onaylanacak bir durum değildir. Böylesi bir jenoside karşı tavır, bir demokrat için kaçınılmaz bir görevdir.

Kürt örgütlerinin oluşturduğu "Irak Kürdistanı'nda Kimyasal Silah Kullanımına Karşı Komite" Saddam rejiminin halkımıza yönelik katliamlarını protesto eden bir karar tasarısını Kimya-Kağıt-Keramik Sendikası'nın kongresine, Şili mitingi ve Pro Asyl toplantısına sundu. Ve sunulan karar tasarıları oybirliğiyle kabul edildi. Aynı doğrultuda bir karar tasarısı da Heidelberg'de kendilerine ilericiyim diyen bir gurup tarafından düzenlenen "Yılmaz Güney'e Özgürlük" gecesine sunuldu. Geceyi düzenleyenler, karar tasarısını geceye katılanlara

Yeşillerin Parlamento Grubu'nun Basın Açıklaması

İran-Irak arasında bu hafta sonunda silahlar nihayet sustu. Ancak Irak ateşksten yararlanarak 30 bin askeriyle ülkenin kuzeyinde Kürt halkına karşı yoketme saldırılarına girişmiş bulunuyor. 30 Temmuz '88 tarihinden buyana Irak rejimi, uluslararası sözleşmelerle yasaklanmış kimyasal silahlarla Erbil vilayetinin Merga Sor yöresine saldırılar düzenliyor. Savaş uçakları ve tanklarla Kürt şehir ve köylerini bombalıyor. 150 bin Kürt, bu saldırılardan dolayı ülkelerini terk edip Türkiye ve İran'a sığınmış bulunuyor. Türkiye Kızılay teşkilatı ülkesini terk eden binlerce Iraklı Kürde insancıl yardım yapmayı red ediyor.

Irak rejimi, İran'la olan

ateşkes sözleşmesini kullanarak, insanlık dışı ve uluslararası hukukla bağdaşmayan bir yöntemle Kürt halkını katlediyor, onlara karşı zehirli gaz kullanıyor ve zoraki göçe zorluyor.

Tüm uluslararası yardım kuruluşlarını, bölgeye tıbbi yardımı güçlendirmeye, Türk Kızılay teşkilatını Kürt mültecilerine insani yardım yapmaya çağırıyoruz.

Birleşmiş Milletler'i, Kürdistan'a bir heyet göndermeye çağırıyor; sadece körfez savaşına değil, Kürt halkına yönelik savaşa da son verilmesi için çaba sarfetmeye çağırıyoruz.

Irak rejimi kimyasal silah kullanımından dolayı kınanmalıdır!

Ellens OLMS

CDU/CSU Parlamento Grubu'nun Basın Açıklaması

Körfezdeki ateşksten sonra da Irak'ın Kürt azınlığa karşı kimyasal silah kullandığını, sık sık verilen haberlerden endişe ve dehşetle öğrenmiş bulunuyorum. İşin en kötü tarafı, dünyanın, silahlı çatışmalarda kimyasal silah kullanmayı olağanmış gibi görmesidir. Bu en sert şekilde protesto edilmelidir. Bu gaddar ve korkunç silahların kullanımı, ki özellikle sivil halka karşı kullanıyor, 1925 Cenevre Sözleşmesi'yle yasaklanmıştır. Irak, bu sözleşmeye imza atan bir ülke olarak, koşulsuz bir şekilde bu anlaşmaya uymak zorundadır. Bunun ötesinde yazılı olmamasına rağmen, kimyasal silah kullanmama halklar için temel bir yasa haline dönüşmüştür. Bu yasağa uymayanlar, işledikleri barbarlıkla halklar hukukunun dışına çıkmış olurlar ve bunun sonucuna da katlanmak zorundalar.

CDU/CSU parlamento grubu adına, tüm devletleri ve insan hakları kuruluşlarını, bir birliki heyeti tarafından olayın yerinde inceleyip bu korkunç duruma son verilmesi için çaba sarf etmeye çağırıyorum. Soruna bir çözüm bulmak için Irak'ı Kürt azınlığıyla doğrudan görüşmeye çağırıyorum. Kaba kuvvet ve ayrı bir devlet kurma yerine, Kürtler kültürel otonomiye bir çözüm yolu olarak kabul etmelidir.

Michael Geiger

sunacaklarına dair olumlu görüş belirtmelerine rağmen, sonradan sözlerinde durmadılar, ve sözkonusu karar tasarısını kitleye sunmadılar. Biz, bu tavır ne samimi, ne de demokratik bir tavır olarak değerlendireyoruz.

Türkiye demokrasi güçlerinden halkımızın katledilmesine karşı tavır takınmalarını istemek, O'nun özgür ve insanca bir yaşam için verdiği mücadeleye dayanışma göstermelerini beklemek, en doğal hakkımızdır.

MEDICO INTERNATIONAL'İN AÇIKLAMASI

Türkiye'nin doğusundaki Kürt mülteci kampına giden ve durumu yerinde gören bir heyetin gözlemleri:

"Türk hükümeti, Kürt mülteci kamplarında gönüllü olarak çalışmak isteyen çok sayıda Alman doktoruna çalışma müzadesi vermemiştir.

Kürt mülteciler için düzenlenen kamplar oldukça yetersizdir.

Hakkari'nin Çukurca ve Sereves yörelerine gelen yeni mülteciler, açık havada kalıyor; gerekli barınma için kendilerine ağaçtan kulübe yapmışlar.

Gündüzün yakıcı sıcaklığında, gece -5 dereceye kadar varan soğuk ve yağışlı hava, özellikle bakımsız olan çocuklarda ateş yükselmesi ve buluşucu hastalıklara neden oluyor.

Türk hükümeti, uluslararası yardım kuruluşları tarafından kurulmak istenen tıbbi tesislere müzade etmiyor.

Önümüzdeki kış ayında -30 dereceye kadar varacak soğuk yanı sıra, yetersiz yiyecek ve tıbbi olanaksızlıklar yüzünden bu insanların kışı burada geçirmeleri mümkün değildir.

Bu insanların toplu bir tehlike ile karşı karşıya olduğu endişesi duyulmaktadır.

Medico International olarak 5 yıldan beri Irak Kürdistanı'nda tıbbi bir tesis oluşturmak için çalışıyoruz.

İlk etapta bölgeye zehirli gaz karşı korunma maskelerini ilettik.

Kürdistan'a yardım için acil çağrı yapıyoruz."

**Spendenkonto 1800,
Stadtsparkasse Frankfurt
veya Postgiro I6999-508
Köln, Stichwort:
Kurdistan**

İlaç toplama kampanyası

Medico International, Irak Kürdistanı'na ulaştırmak üzere bir ilaç toplama kampanyası açtı. Aşağıda isimleri yazılı olan ilaçları doktorlardan toplayıp;

**OBERMAINANLAGE 7
6000 Frankfurt/M**

adresine gönderebilirsiniz.

İlaçlar şunlardır:

- Ampicillin, 250 mg tabs, 500 mg tabs, 500 mg inj.
- Benzathine penicillin, 1,2 M IU
- Benzylpenicillin, 1 M IU, 5 M IU
- Penicillin V 125 mg tabs, 250 mg tabs
- Cloxacillin 250 mg, tabs, amps
- Cotrimoxazol 120 mg, 480 mg, tab
- Erythromycin 250 mg tabs
- Clorpheniramin, 4 mg
- ibuprofen, 200 mg
- cimetidine, 200 mg
- prednisolon, 5 mg
- aminophyllin, 100 mg, 10 ml
- Salbutamol, 2 mg
- ephedrin, 30 mg

Anti-DOTS (Kimyasal zehirlenmelere karşı)

- Adrenalin, amps 1ml, 1 mg
- Atropin sulfate, 0,5 mg, amps
- Atropin Autoinjection
- Natriumthiosulfat, 10%, 10ml
- Antidotum Thalli Hel
- Calciumedetat Heyl
- Metalcaptase

Konu ile ilgili daha fazla bilgiyi: 069 / 499 00 41 nolu telefondan edinmek mümkün.

Hans Breitscheid'in izlenimleri: "İşkence Dolu Ölüm"

Medico International temsilcisi Hans Breitscheid, son olaylarla ilgili olarak Kürdistan'a gitti. Orada edindiği izlenimleri, F. Almanya'nın en büyük gazetelerinden biri olan **Frankfurter Rundschau Gazetesi**'nde yayımlandı. Bu izlenimlerin bazı önemli bölümlerinin çevirisini aşağıda aktarıyoruz:

"Zehirli gaz taşıyan bombardıman uçakları, iki aşamada bomba yağdırıyorlar. Kürdistan'ın sarp uçurumlarında yankılanan korkunç motor sesleri, bombardıman uçaklarının ilk habercisi.

"İlk aşamada pike uçuşuna geçen uçaklar, Kürdistan'da sürdürülen oniki yıllık yıkım savaşında ayakta kalmayı başarabilen yerleşim birimleri üzerine tahrip gücü yüksek bombalarını yağdırıyor. Korkunç patlama sesleri arasında Kürtler sığınmak için barınak görevi gören bodrum katlarına, mağaralara veya çukurlara koşup sığınıyorlar. Ancak bu sığınaklar, daha sonra onlar için tuzağa dönüşüyor.

"Hemen ardından ikinci aşamadaki pike uçuşlarında bombardıman uçakları, zehirli gazlarla dolu fiçileri atmaya başlıyorlar. Yere düşen fiçilerin kapakları, ateş alan fitillerinin patlaması sonucu açılıyor. Büyük bir yoğunlukla etrafa yayılan zehirli gaz dumanı çevreyi birkaç dakika içinde etkisi altına alıyor. Gaz, havadan daha ağır ve yoğun olduğu için, özellikle de, daha evvel sığınma görevini gören bodrum katlarını, mağaraları ve çukurlukları etkisi altına alıp, oralara sınıyor.

"Sığınakta saldırıya uğrayan insanlar yaşamlarını kurtarmak için panik içinde yerlerinden fırlayıp tepelere, yüksek yamaçlara doğru koşuyorlar. Oysa yeni bir yöntem uygulayan Irak ordusu yamaçlarda yoğun bombardıman sonucu 'gaz duvarı' oluşturuyor ve salt ıslak bir bezle ağzını-burnunu saran insanlar, birden kendisini bu gaz duvarı içinde buluyorlar."

(...)

"Hardal, Tabun ve Siyanür gazından oluşan bombaların etkisi korkunç. Mide bulantısı ile yere yığılan yaralının derisi kapkara kesiliyor. Kandaki alyuvarların parçalanması ile akciğer aşınmaya başlıyor. Zehirlenenler ne yemek yiyebiliyor ne de yatabiliyorlar, çoğunun ses telleri tahriş olup kısılıyor. Sonuçta insanlar, ızdırap çete çete yaşamlarını yitiriyorlar. İşkence dolu ölüm. Salt gaz maskesi de yeterli olmuyor. Zehir deriden de vücuda girebiliyor."

(...)

"Sorunu yakından bilen bir diplomatın dediği gibi 'İşin korkunç yanı, Irak'ın zaman zaman gaz bombasını kullanması değil, gaz bombası kullanımını savaş stratejisinin bir parçası (ögesi) haline dönüştürmüş olması."

(...)

"Fırat ve Dicle yurdunun bereketli toprakları, kapkara. Bağdat yönetimi, pêsmergenin sığınma ve saklanma olanağını ortadan kaldırmak için doğayı yakıp-yıkıyor. Kürtlerin yaşam olanakları da böylece ellerinden alınıyor. 600 bin Kürt köylüsü, ülkenin güneyine, çöllük araziye sürgün edilmiş. 4 bin köy yerlebir edilmiş. Yeni konutlara ise, salt askeri garnizonların yanında olma koşuluyla izin veriliyor. Fırat ve Dicle gibi bölgenin iki önemli su deposunun geçtiği ülkede, doğanın yıkımı had safhada. Asırların ürünü taşmeşe ormanlarının yıkılıp yakılması, arazide erozyonu hızlandırmış. Üzüm, elma, sebze ve çeşitli bitkilerin yetiştirildiği taraçalar kuruma-ya, yıkıma terkedilmiş.

protestolar...protestolar...protestolar...

F. ALMANYA

Irak Kürdistanı'nda Kimyasal Silah Kullanımına Karşı Komite, Ağustos ayı başlarında yaptığı toplantıda Saddam rejiminin halkımıza karşı katliamlarını protesto etmek amacıyla bir dizi eylem kararı aldı.

İlk etapta "İnsanlık Kürt Halkının Katline Seyirci Kalmamalıdır" başlığını taşıyan, Almanca ve Türkçe bir bildiri yayınlarak, Saddam rejiminin barbarlığını kınadı. Demokrasi güçlerini halkımızla dayanışmaya çağıran bildiride, ayrıca şunlar söyleniyordu: "Kürt halkı kendi öz ülkesinde zincire vurulmak, özgür ve insanca yaşama mücadelesi dünyanın gözü önünde kanla boğulmak isteniyor. Ortadoğu'da Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı garanti altına alınmadan gerçek bir barıştan söz edilemez".

Bildirinin hemen ardından Komite, aralarında Kızılhaç-F. Almanya, Uluslararası Kızılhaç, Medico International'in de olduğu bir dizi yardım kuruluşuna bir mektup yazarak Kürt halkına gerekli tıbbi ve insani yardım yapmaları; kanlı Saddam rejimine karşı seslerini yükseltmeleri çağrısında bulundu.

Köln Kızıl Haç bürosu 23.8.1988 tarihinde işgal edildi. Kendilerinden Saddam rejimini kimyasal silah kullanımından ötürü protesto etmeleri ve halkımıza gerekli tıbbi ve diğer insani yardımların yapılması talebinde bulunuldu. Kızılhaç yetkilileri, yardım konusunda gerekeni yapacaklarına dair açıklamada bulundular. Ayrıca Birleşmiş Milletler Bonn binası önünde 25.8.1988 tarihinde bir miting düzenleyerek, BM'leri konuyla ilgili tavır almaya çağırıldık. BM'ler Bonn temsilciliği bir heyeti kabul etti. Heyet, komitenin hazırladığı mektubu kendilerine iletmenin yanısıra, sözlü olarak da talep ve istemlerimizi bir kez daha kendilerine aktardı.

Komite Ağustos ayı sonunda "Irak Kürdistanı'ndaki Katliamı Durduralım" başlığı altında ikinci bir bildiri çıkardı ve bildiriye geniş şekilde dağıttı. Bildiride başta Bonn olmak üzere uluslararası kuruluşlardan Irak rejiminin Kürt halkına karşı işlediği katliamlara karşı tavır almaları istendi. Aksi takdirde bu kuruluşların inandırıcılığına gölge düşeceği belirtildi.

Komite 4 Eylül'de Karlsruhe'de Kimya-Kağıt-Keramik sendikasının

IG Kimya Sanayi İşçileri Sendikası'nın 13. Kongresi:

"KATLIAM KARŞISINDA SESSİZ KALMAYIN"

F. Almanya'nın üçüncü büyük sendikası ve DGB üyesi olan IG Kimya Sanayi Sendikası'nın 13. Olağan Kongre'si 6 Eylül'de Karlsruhe'de toplandı. Kongre'nin çalışmalarına başladığı gün, çok sayıda KOMKAR üye ve taraftarları, Kongre salonu önünde toplandı. Ellerindeki pankartlarla Saddam rejiminin Irak Kürdistanı halkımıza yönelik işlediği cinayetleri protesto ederek, aralarında Federal Başbakan Kohl, SPD lideri Vogel'in de bulunduğu tanınmış politikacı ve sendikacıya bildiri verdiler. Daha sonra protesto gösterisine katılanların oluşturduğu bir delegasyon, sendika yöneticileriyle görüşme yaptı. Onlara gelişmeler hakkında bilgi sundu, Kongre'nin konunun hassasiyetini göz önünde bulundurarak karar almasını istedi. Sendika yöneticileri isteklerin gerçekleşmesi yönünde çalışma göstereceklerini belirttiler. Nitekim IG Kimya Sendikası'nın basın yoluyla kamuoyuna duyurduğu, aşağıda çevirisini sunduğumuz karar taslağı 13. Kongre'de oy birliğiyle onaylanıp, kongrenin resmi belgesi haline dönüştürüldü.

Karar metni şöyle:

"Irak silahlı kuvvetlerinin sivil Kürt halkına karşı giriştiği saldırıyı ve bu saldırılarda kimyasal silah kullandıklarını gazete haberlerinden kaygı ile izliyoruz.

Çoğu kadın ve çocuklardan oluşan onbinlerce insan bu arada Türkiye'ye sığınmak zorunda bırakıldı.

Çok sayıda çocuğun kimyasal silah kullanımından ötürü yaralandığı ve acil sağlık yardımına gereksinim duyduğu haberleri gelmektedir.

Irak silahlı kuvvetleri saldırılarının gün geçtikçe daha da yoğunlaştırmaktadır. Bu saldırıların kitlesel kıyımına dönüştürülmesinden kaygı duyuyoruz. Bu gelişmeler karşısında seyirci kalamayız.

IG Kimya Sendikası 13. Olağan Genel Kurulu delegeleri ve diğer katılımcıları adına, BM Örgütü'nden, diğer uluslararası kuruluşlardan ve aynı zamanda F. Alman hükümetinden aşağıdaki istemlerimizin gerçekleşmesi için çaba harcanmasını istiyoruz:

—Türkiye'deki Kürt sığınmacılara derhal sağlık ve insancıl yardımlar yapılmalıdır;

—Sığınmacılar Türk hükümeti tarafından Irak hükümetine kesinlikle geri verilmemelidir;

—Kimyasal silahların üretiminin yasaklanması için kararlıca tavır alınmalıdır;

—Irak hükümetine baskı uygulanarak, kimyasal silahların kullanımı engellenmeli ve bu silahların cephanelisi uluslararası gözetime alınmalıdır."

kongresine yönelik bir çağrı hazırlayarak, orada geniş bir şekilde dağıtıldı. Kongrenin alacağı bir kararla Irak rejimini katliamdan ötürü kınaması için delegelerden imza toplandı. Böylece kongre oybirliğiyle Saddam rejimini kimyasal silah kullanımından ötürü kınarken, BM'leri ve diğer uluslararası kuruluşları tavrı takınmaya çağırdı.

Bunun dışında Avrupa Parlamentosu nezdinde bir dizi girişim gerçekleştirildi. Bu girişimler sonucu Avrupa Parlamentosu'nun 14.9.88 tarihli oturumunda Saddam rejimini kınayan ve Türkiye Kürdistanı'na sığınan Kürt mültecilerine yardımcı olan bir karar kabul edildi.

Komite, 24.9.88 tarihinde Köln'de merkezi bir yürüyüş düzenleyecek. Saddam rejimini protesto etmek ve halkımızla dayanışmayı güçlendirmek için düzenlenecek eylemler şimdiden 28 parti, demokratik kuruluş ve kişi destek verip, dayanışma gösterdiler. Köln merkezi yürüyüşü ile ilgili şimdiye kadar onbinlerce bildiri dağıtıldı ve 5 bin afiş basıldı.

Bêkes

BREMEN

Eyalet hükümetine, partilere, kilise ve demokratik kuruluşlara yönelik açık bir mektup kaleme alınarak, kendilerinden Saddam rejiminin Kürt halkına yönelik katliamlarına karşı tavrı almaları istendi. Bizzat parti yöneticileriyle bu konuda görüşmeler yapıldı. Görüşmeler sonucu Bremen Belediye Başkanı **Henning Scherf**, açık mektubu imzalayarak dayanışma içinde olduğunu bildirdi. Açık mektup üzerine Yeşiller Eyalet parlamento grubu, derneğimize mektup yazarak desteklerini iletiler. 13 Eylül günü Kürdistan'ın dostları adına 50 kişilik bir grup, Bremen'deki Irak devletinin gemi transport bürosunu bir saat işgal etti. Bremen radyosu işgal eylemine ve amacına programında 5 dakikalık yer ayırdı.

WUPPERTAL

Bir uyarı nöbetiyle Irak Kürdistanı'ndaki katliam protesto edildi. Merkezi bildirilerden binlerce dağıtıldı. Kamuoyuna eylemin amacı ile ilgili bilgi verildi.

NÜRNBERG

7-8 Eylül 1988 tarihlerinde Loren Kilisesi önünde 36 saatlik açlık grevi yapıldı. Açlık grevine 15 kişi katıldı.

di. Yine 8.9.88'de 200'ün üzerinde kitlenin katıldığı bir yürüyüşle Saddam rejimi lanetlendi. Açlık grevindeki arkadaşlar da yürüyüşe katıldılar ve yürüyüşten sonra tekrar açlık grevlerine devam ettiler. Ayrıca Saddam rejiminin kimyasal silah kullanımı ve Kürt halkına yönelik katliamları ile ilgili şehir merkezinde 13.9 ve 16.9.88 tarihlerinde bilgilendirme masaları açıldı.

HAMBURG

Kürdistan Komitesi, 50 kişilik bir grupla Kızılhaç Hamburg bürosunu işgal etti. Saddam'ın Kürt halkına karşı zehirli gaz kullanımını protesto etmeleri isteminin yanı sıra, Kürt halkına gerekli tıbbi ve insani yardımların yapılması talep edildi. Olaya yerel gazeteler yer verirken, Hamburg Kızılhaç bürosu da istemleri teleksle Bonn ve Cenevre Kızılhaç bürolarına iletti. 17 Eylül günü yine Hamburg'da Kürdistan Komitesinin düzenlediği yürüyüşe 400'e yakın kişi katılarak Saddam rejiminin katliamlarını protesto etti.

DANİMARKA

Kanlı Saddam rejiminin Kürdistan'da giriştiği katliam, Danimarka'da değişik biçimlerde protesto edildi.

2 Eylül günü, "Kürdistan Dayanışma Komitesi", Irak Hava Yolları önünden başlayarak Birleşmiş Milletler binası önüne kadar bir yürüyüş düzenledi.

rüyüş düzenledi. Oradan da Danimarka Parlamentosuna gidildi. Yürüyüş boyunca katliamı lanetleyen sloganlar atıldı.

Birleşmiş Milletler'in Kopenhag'daki temsilcisi ile bir görüşme yapıldı. Kendisine şu talepler iletildi:

- 1- Türkiye'ye sığınmış olan mültecilere maddi yardım yapılması;
- 2- Bölgeye BM'in bir heyet göndermesi;
- 3- Irak yönetiminin protesto edilmesi;
- 4- Türkiye'ye geçmek zorunda kalanların tekrar Irak'a iadesinin önlenmesi;
- 5- Kürt sorununun BM'de tartışılması;
- 6- İran-İrak barış görüşmelerine Kürtlerin temsilcilerinin de katılması.

Birleşmiş Milletler temsilcisi, önerilerimizi olumlu bulduklarını ve merkezlerine iletileceklerini söyledi.

Ayrıca Kopenhag merkezinde, 15 gün süreyle çeşitli eylemler düzenlendi. Onbinlerce bildiri dağıtıldı. Yine aynı çerçevede başta Sovyetler Birliği, ABD, Çin, Fransa, İngiltere elçilikleri olmak üzere, bir dizi ülke temsilcileriyle görüşme yapmak için randevu alındı. Kendileriyle yakında görüşüp, konuyla ilgili istemlerimizi ve kendilerinden beklentilerimizi söyleyeceğiz. Bunların yanı sıra, siyasi partilere, demokratik örgütlere, sendikalara bilgiler iletildi. Kendilerinden konuyu Danimarka hükümetine götürmeleri ve katliama karşı tavrı takınmaları istendi.

Jiyan/Kopenhag

HOLLANDA

29 Ağustos 1988 günü saat 13'te Hollanda parlamentosu önünde bir gösteri düzenledik. Amacımız, BM denetiminde başlayan İran-İrak barış görüşmelerinde Kürt halkının meşru temsilcilerinin de taraf olarak katılmasını, sömürgeci Irak rejiminin Kürdistan'da sivil halka yönelik kullandığı kimyasal silahların yasaklanması ve Saddam rejiminin katliamından kurtulup Türkiye Kürdistanı'na sığınmak zorunda kalan insanların geri verilmesini engellemek ve BM gözetiminde mülteci statüsünün tanınmasını sağlamaktı.

Taleplerimizi içeren bir bildiri Hollandaca ve Türkçe yazılı olarak yaygın bir şekilde dağıtıldı. Eylem tertip komitesi Hollanda Parlamentosu dış ilişkiler yetkililerinden bir kişi ile görüştü. Taleplerimizi dinleyen yetkili, bunu iletceğini bildirdi.

Daha sonra aynı komite, Dışişleri Bakanına giderek taleplerimizi bizzat kendisine de ilettiler. Bunun yanı sıra, taleplerimizi Hollandaca yazılı olarak BM Genel Sekreteri'ne, Hollanda Parlamentosu'na, elçiliklere, Lahey uluslararası Adalet Divanı'na, Avrupa Parlamentosu'na, Af örgütü Hollanda, BM Yüksek Komiserliği Hollanda, İnsan Hakları Komitesi ve Uluslararası Kızılhaç Hollanda temsilciliklerine de ilettiler.

Sözkonusu gösteriye 60 dolayında bir kitle katıldı.

* * * *

Kürdistan halkımızla dayanışma eylemlerimizin ikincisini 6.9.1988 tarihinde Uluslararası Adalet Divanı önünde yaptık. Aynı gün BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar da Barış Sarayı'nın 75. yıldönümü törenine katılmak için Hollanda'ya gelmişti. Irak Kürdistanı'ndan örgütlerle birlikte Adalet Divanı'nın önünde 130 kişinin katıldığı bir eylem düzenledik. BM Genel Sekreteri'nin gelişinden dolayı Adalet Divanı'nın önünde çok sayıda yerli ve yabancı basın yayın mensupları da vardı.

BM Genel Sekreteri'nin geldiği sırada, bir arkadaşımız kendisini Sekreterin arabasının önüne atarak, Kürdistan'daki katliamı protesto etti. Bu olayı BBC, Hollanda televizyonu, Belçika televizyonu yayımladı. BBC muhabiri BM Genel Sekreteri'ne "tarihte ender rastlanan bir olay oldu. Bugün Hollanda'da bir Kürt, Kürtlere yapılan katliamı protesto etmek için kendisini sizin arabasının önüne attı. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?" diye bir soru sordu. Ge-

nel Sekreter, 'evet ama, buna rağmen henüz Kürt sorununu BM gündemine alamadık ve bu kaygı verici bir durumdur,' diye cevap verdi.

Arkadaşımızın arabasının önüne atılması üzerine, polis saldırdı. Bunun üzerine kitle polisin tavrını ve katliamı protesto etmek için Adalet Divanı Meydanına atıldı. Bütün kitle Hollandaca "Katil Saddam", "Kürdistan'a Özgürlük" sloganlarını hep birlikte haykırdı. Polisin iki arkadaşımızı gözaltına alması üzerine, bütün kitle polis karakolunun önünde toplanarak, arkadaşların serbest bırakılmasını sağladılar.

İngilizce ve Hollandaca basılan ve dağıtılan, ayrıca BM Genel Sekreterine sunulmak üzere hazırlanan metindeki taleplerimiz kısaca şunlardı:

1. Kürdistan'a yönelik kimyasal silah kullanımına son verilmesi, olayı incelemek üzere BM'den bir heyetin Kürdistan'a gönderilmesi;
2. Savaş suçlusuz katil Saddam'ın BM'de yargılanması;
3. Türkiye Kürdistanı'na sığınan Kürt halkının BM gözetimi altına alınması;
4. İran-İrak barış görüşmelerine Kürt halkının meşru temsilcilerinin katılması;
5. Kürdistan halkına yönelik savaşın derhal durdurulması.

Eylem sonrası bir arkadaşımız eylemin amacını, taleplerimizi ve Türkiye'ye sığınan Irak Kürdistanı halkımızın durumuna ilişkin Hollanda Hilversum Radio'sunda bir konuş-

ma yaptı. Öte yandan eylemimiz radyo, TV ve basında geniş şekilde yer aldı.

* * * *

8.9.1988 günü Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan örgütler olarak Hollanda'daki Irak elçiliği önünde bir gösteri yaptık. Gösteriye 200 kişi katıldı. Biz, Kürdistan bayrağı ile eyleme katıldık. Saddam katilinin makine benzini dökerek yakıtı. Saddam diktatörlüğünü yeren sloganlar attıktan sonra, eylemimiz Herne Pêş marşıyla son buldu.

Öte yandan yukarıda saydığımız eylemler süresince, TKSP'nin "İnsanlık Suçu İşleyen Irak Rejiminin Cinayetleri Karşısında Sessiz Kalamayalım", TEVGER'in "Yurtsever Kürdistan Halkına, İlerici ve Demokratik Kamuoyuna" yine KOMKAR'ın konuyla ilgili bildirimlerini dağıttık.

Yaptığımız eylemler sömürgeci Türk burjuva basınına rahatsız etmiş olacak ki, 9.9.1988 tarihli Hürriyet Gazetesi Lahey Adalet Divanı önünde yaptığımız eylemle ilgili verdiği haberde "Kürtler Perez de Cuellar saldırdı" diye yazdı. Hürriyet'in yazdığının aksine, BM Genel Sekreterine böyle bir saldırı olmadı. Eylemlerimizin amacını bütün Hollanda kamuoyu iyi bilmektedir. Saddam katilini protesto eylemlerimiz devam etmektedir.

YUNANİSTAN

TEVGER Yunanistan Komitesi, İKDP, TSİP, TKP-B, TKEP, DEV-SOL 17 Ağustos günü Atina Birleşmiş Milletler binası önünde oturma eylemi başlattılar. Eylem 17-19 Ağustos günleri, gece-gündüz devam etti. Eylem yerine katliamı ve kimyasal silahların kullanımını protesto eden, Yunanca, Arapça, İngilizce pankart ve dövizler asıldı.

18 Ağustos günü ayrıca konuyla ilgili bir basın toplantısı yapıldı. Toplantıda konuşan TEVGER temsilcisi, Irak Kürdistanı'ndaki vahşeti anlatarak, Yunanistan'daki barış ve insanlık yanlısı siyasal partileri, demokratik kuruluşları ve özel olarak Yunan Başbakanı A. Papandreu'yu gerek üstlendiği AET dönem başkanlığını, gerekse 6'lar hareketi içindeki rolünü kullanarak, Kürt halkıyla dayanışma göstermeye çağırdı. 19.8.1988 tarihli dört Yunan gazetesi basın toplantısına yer verdi.

Birleşmiş Milletler Binasını İşgal

Yunan kamuoyu ve Birleşmiş Milletlerin dikkatlerini Kürdistan sorununa çekmek için 25 Ağustos günü BM'in Atina'daki merkezi binası işgal edildi. Zor kullanılmadan yapılan işgal, iki saat sürdü. Bu esnada binanın balkonlarına ve iç kesimlerine, **Kürt halkına kendi kaderini tayin hakkı, Irak Kürdistanı'ndaki katliamlar durdurulsun!** pankartları asıldı. Eylemi düzenleyen TEVGER ve İKDP temsilcileri bina içerisinde BM temsilcisi TEOL OUAR'la görüşerek taleplerini iletiler. BM temsilcisine ayrıca genel sekretere iletmek üzere, bir çağrı mektubu da verildi. Eylem esnasında kısaca şu talepler öne sürüldü. Kürt halkına kendi kaderini tayin hakkı tanınsın. Irak Kürdistanı'ndaki katliamlar durdurularak, kimyasal silahların kullanılmasına son verilsin. 25.8.88 tarihinde Cenevre'de başlayan görüşmelere, Kürt halkının temsilcileri de katılsın. İşgal sırasında 5 Yunan gazetesinden muhabirler (24 ORES, TA NEA, ETNOS, AVRIANI, AVGi) bi-

Yunanistan Komünist Partisi Avrupa Parlamentosu grubu milletvekilleri, 6 Eylül tarihinde bir açıklama yaparak, Irak rejiminin Kürt halkına karşı kimyasal silahlarla giriştiği saldırıları cinayet olarak değerlendirdiklerini, şiddetle protesto ettiklerini açıkladılar. YKP grubu ayrıca, konuyu 12 Eylül'de başlayacak olan Avrupa Parlamentosu toplantısında da gündeme getireceklerini belirtti.

Pasok MK üyesi M. Xaralambidis'in başkanlığı yaptığı "**Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Yunan Birliği**" 1.9.1988 de yaptığı açıklamada şunları söyledi: "*Irak ırkçı rejiminin Kürt halkına karşı giriştiği katliamı durduralım. Yunan meclisinden, hükümetinden, siyasal partilerden ve diğer politik kurumlardan fiili insiyatiflerle, uluslararası örgütlerden, BM Örgütünden, Avrupa Parlamentosu'ndan Irak'ta Kürtlere karşı uygulanan jenosidin durdurulması talebinde bulunmalarını istiyoruz. Barışçılığımız, enternasyonalistliğimiz ve hümanistliğimiz Kürdistan'la kıyaslanıyor.*"

9.9.1988 tarihinde de 14 Yunanlı örgüt bir çağrı yayınlıyarak Atina'nın Propilya meydanında bir miting düzenlediler. Daha sonra Atina'daki BM binası önünde yürüyüş düzenlendi. Yürüyüş sonucunda Yunan örgütlerinin oluşturduğu komite, BM binası ve daha sonra Irak Büyükelçiliğine soykırımı protesto edip bir an önce durdurulmasını isteyen çağrıyı bıraktılar. Bu eyleme ayrıca Kürdistan Kurtuluş Hareketi TEVGER ve KSSE'nin yanısıra Türkiye'li sekiz örgüt de (TDKP, TKP/ML, TKP-TİP Yunanistan, TSİP, TKEP, TKP-B) katıldı. Basın ve TV bu eylemi ve Yunan örgütlerinin çağrısını haber olarak verdi.

Çağrıda şu talepler yer alıyor:
—Irak hükümetinden Kürt halkının katliamı olan bu barbarca saldırılarını hemen ve anında durdurmasını istiyoruz;

—Birleşmiş Milletler'den tedbir alınmasını ve Irak'ın gerçekleştirdiği bu eylemleri durdurmasını istiyoruz;
—Yunan hükümetinden duruma müdahale ederek, Irak'taki Kürtlere uygulanan katliamı durdurmasını istiyoruz.

Çağrıyı yapan örgütler:
—AKE-Bağımsız Barış Hareketi
—EEDYE Uluslararası Barış ve Silahsızlanma İçin Yunan Komitesi
—KEADEA Ulusal Bağımsızlık, Uluslararası Barış ve Silahsızlanma İçin Hareket
—EEDDA Yunanistan Uluslararası Demokratik Dayanışma Komitesi
—Hristiyan Barış ve Birlik Hareketi
—EKA Atina İşçi Merkezi

19 Ağustos akşamı saat 18'de Atina'nın merkezindeki Propilya meydanından Irak Büyükelçiliği önüne gidilerek protesto yürüyüşü düzenlendi. Yürüyüş çok canlı ve etkili geçti. Yürüyüş boyunca 5-6 yaşlarındaki çocuklar Irak'ın işlediği insanlık suçlarını protesto eden pankartlar taşıdılar. Yürüyüş Büyükelçiliğe protesto mektubunun bırakılması ve elçilik önünde yarım saatlik protesto gösterisiyle sona erdi. Oturma eylemi ve yürüyüş esnasında toplam 5 bin adet bildiri dağıtıldı. Protesto eylemlerine Irak Kürdistanı'ndan yurtseverler aktif destek verdiler. Sınırlı olanaklarla düzenlenen eylemler oldukça başarılı geçti.

naya girerek röportaj yapıp resim çektiler. Ertesi günkü gazeteler eylem haberini ve talepleri özet olarak verdiler.

Daha önceki tarihlerde Irak Kürdistanı'yla dayanışma amacıyla yapılan eylemler ve çalışmalarla, bunlara ek olarak son günlerde yapılan eylemler sonucunda Yunan kamuoyu belirli bir ölçüde bilgilendirildi. Yunan basınında birkaç kez Kürdistan'da kimyasal silahların kullanıldığına dair yazı ve fotoğraflar yayımlandı. Kürt sorunu, her geçen gün daha fazla kamuoyunun ilgisini çekiyor. Sınırlı da olsa bir takım Yunanlı güçler daha şimdiden Kürt sorununa sahip çıkıyorlar.

- OLME Orta Öğretim Öğretmenler Federasyonu
- İnşaat İşçileri Federasyonu
- Penhelenik Kültür Hareketi
- OGE Yunanistan Kadın Hareketi
- Atina Pire Hastahaneleri Doktorlar Birliği
- Panhelenik Çiftçi Kooperatifleri Birliği Konfederasyonu
- POTA
- Yunanistan Kamu Memurları Sendikası

Yunanistan hükümet sözcüsü Sotiris Kostupulus aynı günlerde yaptığı açıklamada, Irak'ın Kürtlere karşı giriştiği saldırıları ve kimyasal silahlar kullanıldığı yolundaki haberleri kaygıyla izlediklerini belirtti.

Irak rejiminin kimyasal silahlar kullanarak giriştiği jenosidi protesto eylemleri önümüzdeki günlerde devam edecek.

Heval/Atina

AVUSTURYA

Saddam rejiminin Irak Kürdistanı halkımıza yönelik vahşetini protesto etmek için yaptığımız eylemler Avusturya kamuoyunda geniş yankılar yarattı.

25.8.1988'de KOMKAR taraftarları olarak Viyana'daki Birleşmiş Milletler binası önünde, Irak Kürdistanı'nda kimyasal silahların kullanılmasına karşı oluşturulan komitenin bildirisini yoğun bir şekilde dağıttık. Bildiriyi, Birleşmiş Milletler mensuplarına ulaştırarak, gelişmeler karşısında sessiz kalmamalarını istedik.

2.9.1988 tarihinde ise, Viyana'da yaşayan Kürdistanlı yurtseverler olarak Birleşmiş Milletler binası önünde bir miting gerçekleştirdik. Mitingde Saddam rejiminin uluslararası antlaşmaları ve hukuku hiçe sayarak halkımıza karşı kimyasal silah kullanarak jenosid uygulaması protesto edildi.

Mitinge katılanlardan oluşan bir delegasyon, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Viyana'daki temsilcilerinden kanlı Saddam rejiminin kınanmasını ve kimyasal silah kullanımı sonucu yurtlarını terk etmek zorunda bırakılıp, Türkiye Kürdistanı'na sığınan Kürtlere acilen ilaç, giyecek ve yiyecek yardımlarının yapılmasını;

Irak-İran arasında Birleşmiş Milletler gözetiminde yapılan barış görüşmelerinde Kürt halkının durumunun ele alınmasını ve halkımızın meşru temsilcilerinin bu görüşmelerde taraf olarak katılmasını istedik.

Miting süresince Irak Kürdistanı'ndaki gelişmeleri konu alan bildiriler dağıtıldı ve vahşeti hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde

Kimyasal gaz... Bugün Irak Kürdistanı, yarın !?!!

açık şekilde gösteren fotoğraflar sergilendi.

Yine 15.9.1988 tarihinde, Kürdistan'ın tüm parçalarından 150 dolayında yurtseverin katılımıyla, Avusturya Dışişleri Bakanlığı'nın önünde toplantı düzenledik. Bir delegasyon, Dışişleri Bakanlığı'ndan yetkililerle kimyasal silah ve Türkiye Kürdistanı'na sığınmış olan mültecilerin durumunu görüştü. Kendilerine konu ile ilgili bir mektup verildi. Daha sora ise, Irak elçiliğinin önüne kadar bir yürüyüş düzenlendi.

Irak rejimini halkımıza karşı giriştiği cinayetlerden dolayı protesto eylemlerimiz devam ediyor.

Zırav/Viyana

İSVEÇ

İsveç'te Birleşmiş Milletler binası önünde Kürdistan'ın tüm parçalarından 60 dolayında yurtseverin katıldığı bir açlık grevi yapıldı. Açlık grevini düzenleyen komite, İsveç Dışişleri Bakanı'yla görüşerek, Irak Kürdistanı'nda Kürt halkına karşı yapılan soykırımı anlattı. Kendisinden konuyu hükümet düzeyinde görüşmelerini, gerekli önlemlerin alınması için çaba harcamalarını istedik.

Bakan, soykırım ve kimyasal silah kullanımı üzerinde duracaklarını söyledi. Yine grev komitesi, BM Komiserliği'ne başvuruda bulunarak, şu istemlerde bulundu:

"İsveç hükümeti, Irak'ın kimyasal silah kullanmasının önüne geçmelidir. Türkiye'ye sığınanların güvenliği sağlanmalıdır."

Bunların yanı sıra 10 Eylül günü, Stokholm'ün merkezinden başlayarak Irak Elçiliği önüne kadar bir protesto yürüyüşü düzenlendi. Yürüyüşe 2 bin dolayında bir kitle katıldı. Yürüyüş boyunca İsveççe ve Kürtçe sömürgeci Saddam rejimini protesto eden pankartlar taşındı, sloganlar atıldı.

Irak Kürdistanı'nda halkımıza karşı işlenen bu soykırımı protesto için yapılan çalışmalara İsveç basın yayın organları geniş bir şekilde yer verdiler.

Bijar/Stokholm

Medico-International'in Kimyasal silahlardan zarar görenlerle ilgili dayanışma kontosu:

Stichwort: **Kurdistan**
 Stadtparkasse Frankfurt/M
 Konto No: **1800** veya
 Postgiro Köln **6999-508**

Bonn'da Milletvekillerinin Katliamla İlgili Basın Toplantısı:

“Kürtlere Uluslararası Yardım Yapılmalıdır”

12.9.1988'de Bonn'da, **Yeşiller Parti** yöneticisi Jürgen Maier, **Medico International** adına Hans Branscheidt, **SHP Milletvekillerinden** M. Ali Eren ve Arif Sağ, **Uluslararası Af Örgütü** temsilcisi Michael Wülliger'in katıldığı, SPD milletvekili Michael Müller'in hasta olmasından dolayı katılmayıp basın açıklaması gönderdiği, “**Irak'ın Kürt halkını yoketme politikasına ve Türkiye'deki sığınmacı 150 bin Kürdün son durumuna ilişkin**” bir basın toplantısı yapıldı. Toplantıya çok sayıda ajans, radyo ve günlük gazetelerden basın mensubu katıldı.

luşların Kürt Halkına karşı kimyasal silah kullanan Irak hükümetini durdurmak için derhal harekete geçmelerini istedi.

Toplantıya gözlemci olarak katılan **Uluslararası Af Örgütü** temsilcisi ise, söz alarak, örgütünün Irak Kürdistanı'ndaki gelişmeler hakkındaki görüşlerini dile getirdi. “**Biz Irak hükümetinin af konusunda samimi olduğu inancında değiliz. Çünkü geçmişte de Irak yönetimi, Kürtlere yönelik af ilan etti. Daha sonra ülkeye dönen insanları tutuklayıp yok etti.**” Michael Wülliger, konuşmasına devamla, Af Örgütünün devletler üstü bir kuruluş olduğunu, ken-

mak istemediğini; çünkü bütün dünyanın Saddam'ı yaptıklarıyla yakından tanıdığını belirtti. Esas olarak Saddam rejiminin katliamlarından kaçıp Türkiye'ye sığınan Kürtlerle ilgili olarak ve hükümetin tutumuyla ilgili konuşmak istediğini belirten SHP Milletvekili Eren, konuşmasını şöyle sürdürdü: “**Bölgeden kaçıp Türkiye'ye sığınan çoğu yaşlı, çocuk ve kadınlar şu anda sınır bölgelerinde bekletilmektedirler. Bir çoğunun henüz barınabileceği bir çadırı bile yok. Ama bütün bunlara rağmen Türkiye'nin bunları sınırından içeri alması olumlu bir**

landığını, bölgede inceleme yapan SHP heyetiyle birlikte giden tabiplerin de bunu doğruladığını, yakında bu konuda bir raporun da basına ulaştırılacağını söyleyen M. Ali Eren, sözlerine şöyle devam etti: “**Özal hükümetinin bu işe uluslararası boyut kazandırmak istememesinin bir tek nedeni vardır. O da, bu ayın 25'inde yapılacak olan referandumdur. Bu durum referandumda da malzeme olarak kullanılmak isteniyor. Bu referandumdan sonra öyle tahmin ediyorum ki, bu insanlar tekrar bölgelerine veya İran'a gönderileceklerdir. Hükümetin bu güne kadarki tutumu bunu bize gösteriyor. Ayrıca Saddam rejiminin son çıkardığı aldatmaca af yasası da, öyle sanıyorum yapılan görüşmeler sonucu Türkiye'ye sığınan bu insanlar gönderildiğinde 'af çıktı biz de gönderiyoruz' denilebilmesi içindir. Türk hükümeti eğer gerçekten bölgeye sığınan Kürtlere insani yardım yapacaksa, bu işe uluslararası boyut kazandırmalıdır. Kızıl Haç'ın yardımlarını kabul etmelidir. Öncelikle onları mülteci olarak kabul etmelidir. Böyle yaptığı takdirde söyledikleri inandırıcı olabilir. Aksi takdirde hükümetin bunlara insani bir yardım yapacağına inanmıyorum.**”

M. Ali Eren

Basın toplantısında ilk konuşmayı **Medico International** adına Hans Branscheidt yaptı. Konuşmasında Federal Hükümetin resmi tavrı almamasını eleştirerek, kimyasal silahların üretimi için hammadde ihraç eden F. Almanya'nın bu soykırımdaki payına işaret etti. Kürt halkının karşı karşıya bulunduğu dramatik koşullara değinen Branscheidt, tüm uluslararası kuruluşları, hümanist çevreleri, derhal Kürt halkına yardım etmeye çağırdı.

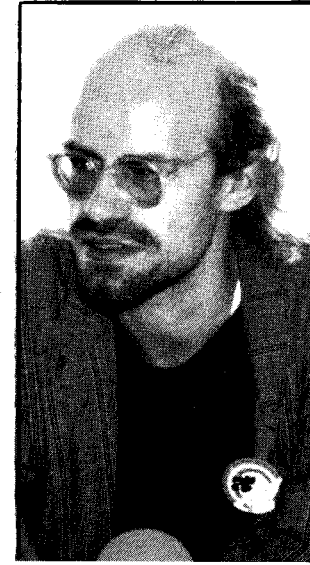
Yeşiller Partisi Yöneticisi Jürgen Maier ise, katliamı protesto ettiklerini açıklıyarak, başta BM örgütü olmak üzere, ilgili kuru-

Arif Sağ

di tarihlerinde ilk kez BM Güvenlik Konseyi'ne çağırıda bulduklarını ve Irak hükümetini Kürt halkına karşı giriştiği soykırımdan dolayı protesto ettiklerini açıkladı.

Daha sonra SHP Milletvekili **M. Ali Eren** söz alarak, İran ve Irak arasında barış görüşmelerinin yapıldığını belirterek, savaşın asıl unsurlarından birinin —Kürtlerin— hesapta olmadığını söyledi. “**İki ülke arasında ateşkes sağlanmasına rağmen, faşist Saddam rejimi, Kürtler üzerinde bir jenosid gerçekleştirmektedir**” diyen M. Ali Eren, bu toplantıda Saddam'ın politikası üzerinde fazla dur-

Jürgen Maier

adımdır. Ancak hükümet sığınmacı Kürtlere hukuksal bir statü tanıma niyetinde değildir. Çünkü bölgeye giden 18 kadar SHP milletvekili yaptıkları incelemelerde ise hukuksal bir boyut kazandırmak gerektiğini hükümete bildirdiler ve böyle bir rapor sundular. Ancak hükümet, kesinlikle, **Kızıl Haç'ı, Birleşmiş Milletler Örgütü'nü bu işe bulaştırmaktan yana değil. Bu kuruluşların, özellikle de Kızıl Haç'ın yapmak istediği yardımları Özal hükümeti kabul etmemektedir. Kendi imkanlarıyla sorunu çözebileceğini söylemektedir.**”

Irak hükümetinin Kürtlere karşı kimyasal silah kul-

Basın toplantısında en son konuşmayı SHP Milletvekili ve tanınmış halk sanatçısı **Arif Sağ** yaptı. M. Ali Eren'in olayı anlattığını söyleyerek, bölgedeki gezi izlenimlerini anlatacağını söyleyen Arif Sağ, bölgede inceleme yapmak üzere 14 milletvekili ve 4 basın mensubu olmak üzere Hakkariye gittiklerini ve incelemelerde bulduklarını belirtti. Sağ konuşmasını şöyle sürdürdü: “**Önce Uludere'ye 5 veya 6 km uzaklıkta bir bölgede su kenarında 1500 kadar sığınmacı Kürdün bulunduğu bir yere gittik. Orda insanlar ağaçlardan kendilerine barınak yapmışlar. Biz gitmeden önce Özal**

İslami Cemaatler Birliği Saddam Rejimini Protesto Etti

17 Eylül 1988 tarihinde Köln'de "İslami Cemaatler" tarafından "Saddam Zulmünü Tel'in" yürüyüşü ve mitingi düzenlendi. Eyleme yönelik çıkardıkları bildiride şöyle deniyor:

"Dün Mustafa Kemal'in Türkiye'de Şeyh Said ve uleamanın başlattığı İslami kıyım dolayısıyla bilhassa müslüman Kürt halkını asıp kestiği gibi, 200 köyü de yakıp yıkmıştır. (Zilan Deresi vs.)

"Bugün de Irak'ta müslüman Kürt kardeşlerimiz, kendi toprakları üzerinde katliama tabii tutulup imha edilmek istenmektedir. Zalim Saddam, ateşkes kararını fırsat bilerek ve sahipsiz kaldıklarını bilip korkunç silahlar kullanıp bu masum insanların evlerini yakıp yıkmakta, çocuk, genç ihtiyar demeden dünyanın gözleri önünde korkunç bir soykırımına başlamıştır."

Mitingte, "İslami Cemaatler" adına Kürtçe, Türkçe ve Almanca olarak yapılan konuşmalarda, Irak rejiminin Kürtlere karşı başlatmış olduğu soykırım sonucu binlerce sivilin hunharca katledildiği belirtilerek, tüm müslümanlar bu vahşet karşısında sessiz kalmamaya çağrıldı.

Yürüyüş ve miting boyunca çok sayıda KOMKAR üye ve sempatanları, kitleye yönelik bildiriler dağıttılar. Kürtçe ve Türkçe olarak, sözlü propaganda yürüttüler. Yurt-

sever kesimlerden 24 Eylül'de Köln'de yapılacak olan eyleme katılmaları istendi.

Halepçe katilamını gösteren büyük boy fotoğrafların ve "Bimre Saddam", "Bimre Koleti", "Kahrolsun Saddam" vb. pankartların taşındığı yürüyüşe 2 bin dolayında bir kitle katıldı.

Yürüyüş ve miting boyunca bazı ırkçı-şoven Türk çevreler, sömürgeci Saddam rejiminin katilamını gözardı etmeye; KOMKAR'lı emekçilerle, yurtsever duygular taşıyan dindar Kürt emekçilerinin ilişkiye geçmele-

rinden rahatsız oldular. Bu durum, Tercüman Gazetesi gibi sözde İslamı savunan burjuva gazetesinde de açık bir şekilde görüldü.

Tercüman gibi gazeteler, tirajlarını arttırabilmek için başka zaman sayfalarını "Konsolosların da katıldığı 10-15 kişilik derneklerin açılışına" ayırırken, Saddam rejimini protesto eden ve Kürt halkının durumunu gözler önüne sermeye çalışan 2 bin dolayında kitlenin katıldığı bir eylemi 3-5 satırla geçiştirmesi de bunu gösteriyor. Çünkü bu eylemde geçmişte ve günümüzde Kürt halkına yapılanlar lanetlendi.. Kürtçe sloganlar atıldı, flamalar taşındı.. Bu, Tercüman gibi din tücarlığı yapanları, ırkçı-şoven kesimleri rahatsız etmeye yetip arttı.

Bugün Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, geçmişe oranla, çok daha geniş bir yelpazede, yurtsever duygular taşıyan dindar kesim içinde yaygın bir taraftar buluyor. Bunun sonucudur ki, "İslami Cemaatler Birliği" böylesi bir eylem koymak zorunda kaldı. Bu dindar kesimlerin yurtsever duygular taşımalarına, kendi ulusunun sorununa daha fazla ilgi duymaları saygıya değerdir. Dindar Kürt yurtseverleri, gerici Türk kesimine aldırmadan, bu yöndeki çabalarını bundan sonra da yoğunlaştırmalıdır.

açıklamada bulunarak 'bütün yardımlar ulaştı. Oradaki insanların içme, yeme ve barınma sorunları çözümlendi' dedi, gittiğimiz zaman gördük ki ne battaniye ulaşmış, ne de öyle abartıldığı kadar yeme-içme ve sağlık sorunları çözülmüş. Daha sonra diğer kamplara gittik. Orda da su ihtiyaçlarını gidermek için su kenarlarına toplanmışlar. Yukarıda insanlar yüzünü ayağını yıkıyor, aşağıda ise insanlar bu sudan içiyorlar. Hastalık korkusu var. Doktor ve ilaç sorunu pek çözülmemiş. Sadece 10 sağlık ekibi var. Bunlar tüm bölgeyi tarama olanaklarından yoksundurlar. Gece saat 9 civarlarında Ortaköy bölgesine ulaşmadan yağmur yağmaya başladı, hava so-

ğudu. Orda öğrendiğimize göre Köyün üst tarafına 12 bin sığınmacı Kürt yerleştirilmiş. Bir çoğunun üzerinde demin de dediğim gibi battaniye ve altlarına sercek her hangi bir şeyleri yok. Bu insanların yüzde 80'i kadın ve çocuklardan oluşmaktaydı. Yağmur yağıyor, anneler üzerlerinden çıkardıkları giysilerle çocuklarını korumaya çalışıyorlar.. Burada bir şey daha dikkatimizi çekti. Çocukların köy okul ve camisine yerleştirilmesi için izin istenmiş, bölgede görevli bulunan subay buna izin vermemiş. Bildiğiniz gibi köy okulları şu anda tatilde. O küçük çocukları okulda barındırmak varken, müsadde etmemişler. İnsanlar yağmuru altında yatıyorlar. Yani Özal böyle yardım ediyor."

Arif Sağ, bir soru üzerine

Irak hükümetinin Kürtleri kurşuna dizmesinin yeni bir olay olmadığını, yeni gelen haberlerde insanların geniş çukurlar açılarak içlerine diri diri gömüldüklerini söyledi. Diğer bir soru üzerine ise, Arif Sağ, sığınmacılar arasında kimyasal silah etkilerinin bariz şekilde görüldüğünü, özellikle çocukların gözlerinin küçüldüğünü, yüzlerinde morarma ve yanıkların oluştuğunu söyledi. Daha sonra basın mensuplarının bir çok sorusunu yanıtlayan M. Ali Eren ve Arif Sağ sorunun insancıl bir olay olduğunu herkesin kabul etmesi gerektiğini belirterek, uluslararası kuruluşların sığınmacılara, mülteci hakkının tanınması için girişimde bulunmalarını ve yardımlarını arttırmalarını istediler.

Rahatsızlığından dolayı basın toplantısında bulun-

mayan SPD milletvekili Michael Müller'in basın açıklamasında ise, federal hükümetin ve dünya kamuoyunu Kürt sorunu konusunda daha açık tavır alması gerektiği dile getirilirken, kimyasal silah kullanımına ilişkin araştırma yapılması, Irak'ın bu konudaki tavrının mahkûm edilmesi isteniyor. Kürt sorununa Birleşmiş Milletler Örgütünün sahip çıkması gerektiği belirtilen basın açıklamasında, Kürtlerin durumunun yapılmakta olan barış görüşmelerinde ele alınmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

Öte yandan KOMKAR basın toplantısına Kürt halkının Irak rejimi tarafından kimyasal silahlarla sistematik olarak yok etmesine ilişkin bir döküman sundu.

Dîji Qetilkirina Gelê Kurd Bî Destê Saddam, Dengê Xwe Bîlindkî!

(Destpêk rûpel 24'an)
ri hember Iraki bê sten -
dîn.

Aliyê dîn da ji, Yekitiya
Ereban û Mîsîr piştgiyariya
xwe bî Iraqê ve eşkere kirin.
Carek dînê ji rûyên
xwe yê paşverû nişan
dan.

Rejîma şovîn û nijadperes
ya Iraqê aliyeki dibêje
dîji Kurdan çekên kimyewî
ne hatiye bî karanîn, ji aliyê
dîn ji daxwazên rêxistinên
navnetewî qebûl nake ku,
ew biçin Kurdistanê. Mîrov
ji wan pîrsbîke, ger hûn
dibêjin çekên kimyewî li
Kurdistan ne hatiye bî karanîn,
ji ber çî hûn îznê nadin
ku komîsyon biçê Kurdistan.
Ev ji xuya dîke ku, Saddam
û alîgirên wî derewan dîkin..

Derewek Saddam ji ev
e ku, dibêje min "E" derxistiye.
Armanca vê ev e ku, dînya
alamê bixapîne. Û derewên
xwe hin ji pêşta dibe, dibêje
kesên ku çûbûn Tirkîyê
ji wan 11 hezar wegeriyên
hatin Iraqê. Lê kes bî gotinên
Saddam naxape. Berpîrsiyarên
Tirkîyê, ku Tirkîyê ji dî
vî kari da du alîti dîke, eşkere
kî tenê 2 kes ji Tirkî-

yê çûne Iraqê.

Rewşa Hukma Kolonyalist ya Tirk

Ji sedhezari bêtir Kurd
ji ber zulma Saddam revîn
û derbazî Kurdistanê Tirkîyê
bûn. Vê yekê çavê gelemperiyê
dînyayê kişand ser Tirkîyê.
Çawa tê zanîn, destpêkê da
hukma Tirk ne xwest ku
sinoran bo Kurdên Iraqê
veke. Kesên ku dî rojên
pêş ji sinor derbazî Tirkîyê
bûn, huk-

ma Tirk wan girt da Iraqê.
Hukma xwinxwar ya Iraqê
ji, wan Kurdan hemûyan da
ber gullan, kuşt. Ev pîr rojnaman
da hat nivîsandin. Lê paşê
ji ber hin sedaman hukmeta
Tirk sinoran bo gelê me ya
Kurdistanê Iraqê vekir. Ev
sedem ev bûn:

Lî Tirkîyê û Kurdistanê
Tirkîyê dora 15 milyonan
Kurd dijîn. Ger Ozal, sinor
ji bo Kurdan venekira, hêr-

sa Kurdên Tirkîyê bikişand
da ser xwe.

Disa dî rojên pêş me da
lî Tirkîyê vê referandûmek
bê çekirin. Ji bo destxistina
rayên Kurdan, hukma Tirk
gavek usa avêt.

Noqteyek dînê ji stemberiya
navnetewî bû.

Lê rasti ji sedemê yekemin
noqta pêşin bû ku, hukma
Tirkîyê vê biryarê da. Ev
yeka gotarên rojnâmevanên
Ewropayê ji xwe

ÇALAKIYÊN PROTESTOYÊ

Piştî êrişê leşkerên Iraqê, hêzên welatparêz yê Kurdistan, lî seranserî Ewropayê hember wê xwinrijiyê çalakiyên bî cure cure bî kar anîn. Greva xwebirçikîrîna û xwepêşandanê çekirin; cîgehên rêxistinên navnetewî dagirkirin û bî parti, rêxistin, sendikan ve pêvendi danin.

Lî Elmanya Federal, "Komîta Dîji Xebitandina Çekên Kimyewî li Kurdistanê Iraqê" hember vê êrişê bî zmanê Elmani û Tirkî belavokek derxist û dî roja 25.8.1988'an da lî ber xaniya Koma Milletan ya Bonn ve axift. Ji wî daxwaz kir ku, Koma Milletan lî ser pîrsa netewa Kurd ji bisekîne; rûreşîya dewleta kolonyalist ya Iraqê bî xurtî protesto bike. Dî gel vê cîhê Xaçê Sor a Kolnê hat dagirkirin. Ji bo pêkanîna xwepêşandanek dij rejîma Iraqê, dî roja 24.9.1988'an da lî bajarê Kolnê plakata belavok derxist.

Lî gel Elmanya Federal, lî Holland, lî Yewnanistan, lî Swêd, lî Nems, lî Danimarqa rêxistinên Kurdistanî pîr çalakiyan pêkanîn. Bî rêxistinên navnetewî ve pêvendi danin; ji wan xwestin ku hember çirkirîna gelê Kurd bê deng nemînin. Bî van karan ve gelemperiyê Ewropayê agahdar kirin û rûreşîya hukma Iraqê carek dînan lanet kirin.

careke dîn eşkere dike. Rojnamevan dînvîsîna Tirkîyê, eşkere dibêjin kesên ku ji Kurdîstana Iraqê mecbûr mane hatine Kurdîstana Tirkîye, insanên me nîn, ew perçek ji me nîn..

Hukma Tirk ya kolonyalist ne bi xwe ji bo helkîrîna pîrsên Kurdên Iraqê kar dike, ne ji izin dide ku, rêxistinên navnetewî alikari bikin. Xaçê Sor, Medico International û hin rêxistinên dîn, çend caran xwestin ku, ji aliyê tîbbî alikariya multeciyan bikin. Hukma Tirk izin neda wan.

Disa DYA, eşkere kir di destê wi da delil heye, ku hukma Iraqê çekên kimyewî diji Kurdan daye xebatê. Tirkîye dibêje na Irak, çekên kimyewî bi kar ne aniye... Û iznê nade ku, rêxistinên tîbbî, humanist werin Tirkîyê û li multeciyan mêzekin.

Bi wan karan ve hukma Tirkîyê carek dinê ruyê xwe da nişandan, ku piştgirtiya hukma Iraqê dike. Burjuvaziyên Tirk, niyet dike ku li bazara Iraqê ji xwe ra cih bigire.. Ber vê yekê naxwaze ku navbeyna wi û hukma Iraqê li hev bikeve.

Wan rojên dawî da, bê-tirî bi destê MÎT'ê rojna-

mên Tirk, diji multeciyan dijîmintayi zêde dike. Li ser wan tiştên nebûyî dînvîsînin. Dîxwazîna li Tirkîyê mîlet bixapînin ku, Kurdên Iraqê bûne bela serê Tirkîyê, tiştê qebûl nakin, ji Tirkîyê aciz in û hwd.. Û paşê ji rejîma Tirkîyê bêje, belê ew gotinên me nakin, ji me ne razi nîn, emê wana bîşîna Iraqê... Hêzên şovîn û nijadperest, dîxwazîna ku, kesên ku ji ber zulma Saddam reviyane hatine Tirkîyê, carek dinê bikeve dest Saddam û Saddam ji wana qir bike... Ger ji dest Evren û Ozal bê, ew ji wek Saddam, bi gotinek dîn hin ji Saddam bêtir jenosîdek hember gelê Kurd pêkbinin. Lê belê wê gavê quwetta wan ji bo vê karê hin hindik e...

Hember êrişê Saddam, pêwîste ku, hêzên welatparêz ya Kurdîstanê beriya hertiştî bîne ber hev: fîrsend bigerin ku, bi hev ra diji dijîmîne gelê Kurd çalaki kar bikin. Di gelê bi hêzên demokrasîxwaz, hêzên demokrat ya Iraqê û Tirkîyê bi hev ra kar bikin... Mîlên xwe bîdîna ber hev... Bi hêzbûna me, li derweyî welat, an ji li welat, dikare hember êrişên dijîmîna gelê me biparêze û welatê me di bin lepên dijîmîna xilas bike...

Nameya Serokê Partiya Sosyal Demokrat a Elmanya

Serokê Partiya Sosyal Demokrat û gruba parlemantoyê a partiyê Dr. Jochen Vogel ji bo serokwezîr H. Kohl ra nameyek rêkir. Em vê namê bi kurtî li jêr pêşkêşî xwendevanan dikin:

"Sorokê hêja,

Gruba Parlamentoya Federal ya Partiya Sosyal Demokrat êrişên leşkerên Iraqê li ser gelê Kurd û Asurîyan bi rik û tatêl dînhêre û mizedike. Wêran kirina gundan ya bêhejmar, karanîna bombên kimyewî, eşkereye ku pêpezkirin û nasnekirina heqên insani û qanûnên navnetewî ye, him ji evi yekî bê perwa dike.

Xelkê cihanê himber van kiryanan, kirinên hukma federal û hukumetên welatên rojava kêma dîbinin û rexne dikin. Ji ber vi yekî ji we daxwaz dikin, hingî wext derbasnebûye, hukma federal evi yekî ji cem hukma Iraqê protesto bike; disa cehd bike ku êrişên Iraqê li ser gelê Kurd û Asurîyan bide sekinandin. Ji aliyê dîn li ber Saziya Milletên Yekbûyî u Civata Aborî a Ewropayê pêşniyar bîbin ku li ser vê meselê bisekinin. Usa ku êrişên hêzê çekdarên Iraqê bîdîna rawestandîne. Em evi ji we rica dikin.

Em piştgirtiya Rêxistina Efu ya navnetewî dikin ku, ji Saziya Milletên Yekbûyî daxwaz kiribû, ku li ser vê yekê bisekine. Disa em daxwaz dikin Hêzên Aştiyê ya Saziya Milletên Yekbûyî biçîna hîdûdên Îran, Iraq û Tirkîyê û li wîra ci-war bîbin, ku di wi navçeyê bi xeter tîji da ji nehêlin şer çêbe.

(...)

Tirkîyê bi dehhezaran muhacîr qebûl kirîye, ev baş e. Lê em haj nakokîya Kurd û Tirkîyan li Tirkîyê ji hene.

Ji ber van yekan pêwîst e ku, Tirkîye qebûl bike, Xaçê Sor a navnetewî û wek Komîsyona Bilind ê Muhacîran ya Saziya Milletên Yekbûyî û rêxistinên dîn ya nevetewî wazîfe bigrin. Seba vê yekê hukma federal divê hukma Tirkîyan bide serwestkirinê û ji bo vê yekî xebatê bike.

Daxuyaniya Die GRÜNEN

Bi navê Gruba Parlamento ya Keskan Elen Olms daxuyaniyek derxist. Em li jêr neşîrdîkin.

"Dawîya vi heftê mabeyna Îran û Iraqê da dengê çek û silahan hate birin. Lê Iraq bi 30 hezar leşkerên xwe va, ji bo ortê hilanîna Kurdan êrişê Bakura welat kir.

Çawa tê zanîn bi qîr û zagonên navnetewî va karanîna çekên kimyewî hatiye qedexekirin. Lê werin binhêrin, di sala 1988'an 30 yê meha Tirmehê vir da hukma Iraqê bi bombên kimyewî va êrişê derdora Bajarê Hewlêrê Merga Sor dike. Bi tank û balafirên şerê va gund û bajarên Kurdan bombebaran dike. 150 hezar Kurd ji ber van êrişan erdên xwe terk kirin derbasi Tirkîyê û Îranê bûn. Hîva Sor a Tirkîyê, daxwazên alikariyê ji bo wan hezaran Kurdên Iraqê paşda dîzvîrine, alikariya wana nake.

Hukma Iraqê ji ber ku bi Îranê va şerê rawastandine, bê heqê insani û himber hemû hîquq û zagonên navnetewî bi usuleki berberî gelê Kurd qirdike. Bombên kimyewî davêje ser wana, Kurdan mecbur dihêle ku, erd û ciyên xwe berdîna bîrevîna.

Bangên hemû saziyên alikariyê dikin ku quwet bîdîna alikariya tîbbî.

Bangê Yekîtiya Milletan dikin ku heyetek bîşîna Kurdîstanê û ne tenê ji bo dawîna şerê xalicê, her usa ji ji bo dawîya şerê himber Kurdan ji kar bike.

Divê hukma Iraqê ji ber bikaranîna çekên kimyewî, bê mehkûmkirin!"

Yayla Bucak'la Söyleşi:

“Dünü, bugünü, yarını kucaklayan sergi”

D.KOMKAR: Sayın Yayla Bucak, Bremen Übersee Müzesi'nde “Kürt Kültürü ve Sanatı” ile ilgili olarak bir sergi açtınız. Bildiğimiz kadarıyla F. Almanya'da ilk kez böylesine bir sergi açılıyor. Serginizin amacı ve bir bütün olarak bu konudaki düşüncelerinizi okuyucularımıza kısaca açıklayabilir misiniz?

Y. Bucak: Sergi, Bremen Kürt Halkevi, Bremen Übersee-Müzesi ve Bremen Yüksek Okulu'nun (Hochschule Bremen) bir ürünüdür. Bu proje, Kürt halkının kökenini ve günlük yaşamını ve Kürdistan'ın bütün parçalarında sürdürülen ulusal direnişi içinde taşıma politikasını başarmış, alışılagelmiş sergilerden farklı; dünü, bugünü, yarını kucaklayan bir çalışmadır.

Son yıllarda göçmen işçi örgütleri, arka avlulara sıkışmış derneklerin duvarlarını zorlayıp dışa dönük çok yönlü kültürel-politik çalışmalarla sorunları dile getirme olanaklarını elde etme uğraşısı vermektedirler. Bu kültürel çalışmaların büyük eksikliği dünü anlatırken, tanıtırken, bugüne ve yarına ulaşamamasıdır. Biz, bu projeye dünü, bugünü ve yarını bir bütün olarak işledik. Medler'den, Diyarbakır hapisanesindeki onurlu direnişe uzanan tarih şeridiyle, Kürt tarihini işlerken göçebe yaşamından yerleşik yaşama ve modern göçe uzanan sosyo - ekonomik değişim ve çözülmeye de yer verdik.

D. K. : Serginizde Kürt el sanatlarından seçkin ürünler yer alıyor. Bunları nereden sağladınız?

Y. B. : Serginin en önemli özelliklerinden biri de şüphesiz bu derece çok sayıda göz nurdan oluşan seçkin Kürt el sanatları ürünlerinin yer almasıdır. Bunlar, Bremen ve F. Almanya'da yaşayan Kürtlerin uğraşısı sonucu biraraya toplanmıştır.

D. K. : Sergideki renge-

renk ve çeşitli motiflerle süslenmiş bu eşyalar Kürdistan'ın hangi yöresinde üretilmektedir.

Y. B. : Bunlar, Kürdistan'ın tüm yörelerinden elimize ulaştırılmışlardır.

D. K. : Serginize yabancıların ilgisi nasıl?

Y. B. : Serginin amaçlarından biri de, F. Almanya'daki göçmen işçi grupları içinde 4. sırayı alan Kürtler hakkında aydınlatıcı bilgiyi en geniş çevreye ulaştırmaktır. Yine Kürtlerin işgal edilmiş olan ülkesinde olduğu gibi, burada da en tabii hakları için direndiklerini göstermektedir. Bu konu büyük bir titizlikle işlendi. Ve ilgi, bizim beklediğimizin çok çok üstünde oldu.

Sergiyi birkaç kez izleyen, inceleyen ziyaretçilerin yanı sıra, Bremen ve çevresindeki okulların (Oldenburg, Osnabrück, Delmenhorst, Hamburg, Bielefeld) yabancı sorun-

larıyla ilgilenen çevreler (Danışman, Avukat, Hakim, Öğretmen, politikacı ve kiliseler) büyük ilgi duymaktalar. Şimdiye kadar ortalama olarak günlük 1700 ziyaretçi sergiyi görmüştür. Ziyaretçilerle yaptığımız konuşmalar son derece olumlu. Bu konuda ileride bir dökümantasyon çıkarmayı düşünüyoruz.

D.K. : Böylesine bir sergiyi açmanızda, dışınızda herhangi bir örgüt, kurum ve kişilerden destek veren oldu mu?

Y. B. : Serginin ana sorumlusu, Federal Almanya'da yaşayan göçmen Kürtlerdir. Sergi, onların politik kararlılığı, bilinçli direnmelerinin bir ürünüdür. Bunun yanısıra dostlarımızdan, belirli politik baskı ve direnmelere göğüs geren demokratik kuruluşlardan da destek aldık.

D. K. : Serginiz, özünde politik bir ögeyi de içinde taşıyor. Bu politik öge göz-

önüne alındığında, sergiyi açmadan veya açtıktan sonra çeşitli engellerle karşılaştınız mı?

Y. B. : Sergi henüz açılmadan, proje aşamasında iken, Hannover Türk Konsolosluğu, çeşitli yol ve yöntemleri deneyerek engellemeye çalıştı. Konsolosluk, bu girişimleriyle zaman zaman bazı Alman çevrelerini de etkiledi. Ama tüm bu engellemelere rağmen, bizim kararlı ve inançlı davranmamız, şoven güçleri ve onların dostlarını gerilettili.

D. K. : Bundan sonra buna benzer çalışmalarınız olacak mı? Şayet olursa nerede yapmayı düşünüyorsunuz?

Y. B. : Yeni projelerimiz var. Ayrıca Bremen'de açılmış bulunan bu serginin diğer eyaletlerde de açılması yönünde çabalarımız sürüyor. Bu konuda olumlu sonuçlar alabileceğimize inanıyorum.

D. K. : Gördüğümüz kadarıyla serginizle birlikte “Kürtler, günlük Yaşam ve Direniş” adlı bir kitap da yayınlamışsınız. Bunun yanısıra sergiyi tanıtıcı herhangi bir basılı eserinizi, çalışmanız sözkonusu mu?

Y. B. : Sizde belirttiğiniz kitabın yanısıra, açılışa yapılan konuşmaları içeren bir dökümantasyon, yine hazırlık döneminden kapanışa kadar olan süreyi kapsayan bir film ve fotoğraf arşivi de çalışmalarımız arasında yer alıyor.

D.K.: Sayın Bucak, okuyucularımıza söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Y. B. : Kürt okurların sergiyi tanımalarını bize görüş ve eleştirilerini iletmelerini bekliyoruz. Yine “Kürtler, günlük Yaşam ve Direniş” adlı kitapta yazılanlar F. Almanya'da yepyeni bir tartışma platformuna olanak hazırladı. Bu tartışmayı birlikte canlı tutup geliştirmek hepimizin görevidir. Bana böylesine bir imkan sağladığınız için teşekkür ederim.

D.K.: Okuyucularımız adına bizde size teşekkür ederiz.

ALLTAGSKULTUR DER KURDEN

AUSSTELLUNG VOM
27. MAI BIS 27. AUGUST 1988
IM ÜBERSEE-MUSEUM BREMEN

Veranstaltet: Übersee-Museum, Kurdisches Volkshaus, Hochschule Bremen (Fachbereich Architektur, Akademisches Auslandsamt)

Ji bo 70 SALIYA NELSON MANDELA

Me ji axa me kırım
Welatê me zeft kırım
Zar û zêçan qır kırım
Heyiyên me talan kırım

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê salım lo
NELSON IM MENDAL IM LO
Kawayê reşan ım lo

Ji bo azadkırına reşikan
Wekhevi wek insanan
Ji bo mafê karkeran
Ji bo reşik, sıpi bıbin bıran

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê salım lo
Ji do heta iroj lo
Û ezê bêjim, bıqırım lo

Me çêkır zor tevgeran
Tev zar - jin û mêran
Qutkırına me, ji sıpiyan
Lı diji P.W.Bothat

Mendal ım Mendal ım lo
İroj ez heftê salım lo
Ji bo mafê gelê xwe
Dıbım. ax û kaxım lo

Tev gel, û berdevokan
Lı kûç û meydanan
Ji bo mafê reşikan
Em bûn kulm ji merovan

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê salım lo
Destê zordariyê lo
Bı derd ım, bı kul ım lo

Sal şêst û hefta dıhat
Roj reş lı me hat
Leşker girte çek û rext
Dewran ji gerya bêbext

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê salım lı
Ez kırım zindanan lo
Ji kur ez dınalım lo

Parlamena sıpiya
Zagon kır binê piya
Lı diji me Mendalan
Hemû dest rabûn hewan

Mendal ım Mendal ım lo
İroj ez heftê sal ım lo
Lı Başurên Afriqan lo
Qongra netewan ım lo

Lı Başurên Afriqan
Rıjiya xwina Mendalan
Gul û sosın xeyidin
Jı ber zılma sıpiyan

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê sal ım lo
Dıji nıjadperestiyê lo
Bûm bomba destan ım lo

Vebûn qanê zindanan
Tıjıkırın ji reşan
Lele, qeyde û lêdan
Eywax ji derdê sıpiyan

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê sal ım lo
Jı bo wekheviyê lo
Tım lı ser piyan ım lo

Diyarbakır û Pretoriya
Roj wê bê ewê bıbin bıra
Afriqa Başûr û Kurdistan
Ger bıbin dı welatê azan

Mendal ım Mendal ım lo
Nelson ım Mendal ım lo
Disa heftê sal ım lo
Ne kal ım ez, cıwan ım lo

Jı zindanê ban dıke
Bo azadi lez bıke
Rojê lı Botha reşbike
Roj bûyına mın piroz bıke

Mendal ım Mendal ım lo
İroj heftê sal ım lo
Zindanê da bı tenê lo
Bes, ez ser bılınd ım lo

Fadıl Suna

Sdney/Australya

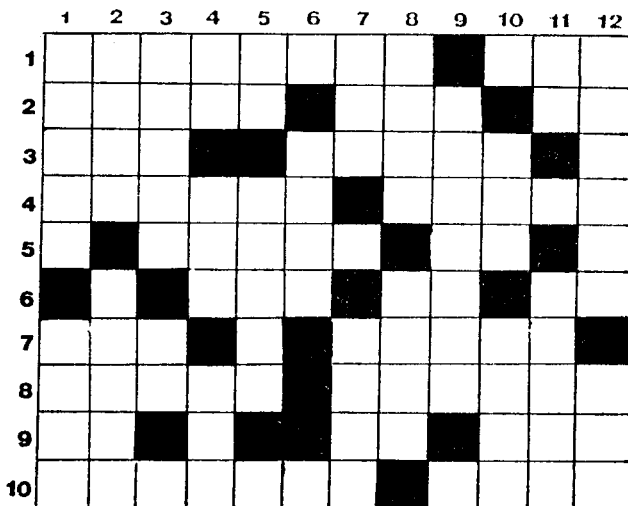

X A ÇE RÊ Z

ÇEPERAST

1- Paşnavê Sekreterê Gişti ya Partiya Komunist a Yekitiya Sovyet... Heywaneki avjeni. 2- Darên şewatê... Haceteki çininê... Vexwarinek (beropaş). 3- Xwarına kuçikan... Heywanê jar ra tê gotin. 4- Navê fêkiyek... Kesê ku zmanê xwe paqij kır. 5- Cerd... (Ê) bikeve navberê, dibe diji mê. 6- Hevalê dê (beropaş)... Dı muziqê da notayek... Nota-

yek (beropaş). 7- Ceng... Ne nivî. 8- Ezayên parti an komelan... Zêdetir, ferq (beropaş). 9- Kalina berxan... Notayek... Cephe (beropaş)... 10- Navê bajareki Tirkîyê... Parçeki goşt ra tê gotin.

SEREJÊR

1- Fêkiyek havinê... Navê rojeki 2- Helbestvan... Naveki jinan (beropaş). 3- Qûzbûn û rastbûna mêjê... Bı kurtayi dıxtor (beropaş). 4- (A) bikeve navberê, dibe sıtara ser xaniyan... Tışt bê wi nabin... Sınıfek ji dewra feodalizmê. 5- Sembola madena ziv... İşareta xeterê. 6- Heywan bı wi dıfirin (beropaş). 7- Qısmeki xaniyan... Ne merd. 8- Ne tiji... Dı xwendina Erebi da şagirt, xwendevan. 9- Roj, meh û sal bı wê tê naskırin. 10- Ne rast... Banê xaniyan. 11- Ne em... Raxistineka odan. 12- Ji ker û hespan dıxuliqe... Ji destê zarokên piçûk ra tê gotin.

1	H	A	L	E	B	C	E		A	L	I	F
2	Ê	V	A	R		A	R	İ	K		R	E
3	L	I	K		İ	K	E	Z		S	A	L
4	İ	S	A	L		Û	B		L	I	Q	E
5	N		N	I	V	Ç	E		A	L		Q
6	B		L	A		Q	Z		N	E		
7	K	E	R		L	A	V	A		S	I	
8	A	R		N	A	V	I	Ş		Ê	S	A
9	W	A	L		İ	R	I	M		A	V	
10	A	Z	A	D		A	K	A	S	Y	A	

(Bersiva hêjmara berê) ➔

Diji Qetilkırına Gelê Kurd Bı Destê Rejima Saddam, Dengê Xwe Bılındkın!

Iran, bıryara Koma Milletan ji bo qedandina şer qebûlkır. Bı vi awayı şerê navbeyna Iraq û Iran, ya ku 8 sal ajot, sekını. Bı sekinandina şer, hukma zordest ya Saddam, erişek mezin ani ser gelê Kurd.

Jı dawıya meha Tirmehê vir da 160 hezar leşkerê Iraqê bı bombên napalm, çekên kimyewi, teyare û tank ve êriş bırın ser Kurdistan Iraq. Bı van êrişan bı sedan gund hatın wêran kırın, bı hezaran kes bêtir zarok û jin hatın kuştın û bı hezaran kes ji birindar bûn.

Jı 100 hezari bêtir zarok, jinmêr, kal-pir ji ber qetliamê mecbûr man, derbazi Tirkîyê û İranê bûn. Bı hezaran kesên sivil ji, ji ber ku nekarin xwe xilasbıkın, hatın qetilkırın. Leşkerên çavsor yên Saddam, erişên xwe li nav sinorên Tirkîyê ji berdewam kırın. Sinor derbaz bûn; eriş anin ser kampên ku gelê me tê da ci bûbûn, gulle barandin. Ev yeka, di daxuyaniya

Rêxistina Efu ya Navnetewi hate eşkere kırın. Rêxistina Efu (AI), vê yekê "terorizma dewletê" bı nav kır, û ji ber vê yekê 7'ê İlonê da bangek derxist. Dı vê bangê da ruçkê rejima Saddam û hukmeta Tirk bı şikleki vekiri da xuyakırın.

Rejima Bexdayê a nijadperest û kolonyalist, bıryara Koma Milletan ya 620 carek din da bin lingên xwe û çekên kimyewi hemberi gelê Kurd da xebitandin. Li ber çavê dinyayê, ji Helebçe xırabtır jenosidek pêkani. Mıroveti ji şerê dinyayê a duwemin vir da jenosidek usa mezintir neditibû.

Gelê Kurd ji bo azadiya xwe şerêki bı heq dide. Pêşmergên qehreman diji erişên dijmin a xwinxwar, bı mêrani ber xwe dide. Hukma Saddam nıkare pêşi li ber tevgera azadiya gelê Kurd bisekine, ber vê yekê bı çekên kimyewi ve dixwaze tevger bixeniqine. Ke-

sên sivil dıkuje, malan ağır dıke, bombê napalm bı kar tıne. Dı gel vi Saddam, gelê bê paraztın, ji Kurdistanê nefi dıke, dışına Başûra Iraqê ciyê çol.

Hember hemû astengan, dijarıyan hêzên rızgarıxwaz ya Kurdistan Iraqê, şer dıkın. Hêzên xwe dıdın ber hev, taktikên nu bı kar tınin.

Reaksiyonê Navnetewi

Hember qetilkırına gelê Kurd, di destpêkê seranseri dinyayê da bêdengiyek çêbû. Ne ji Koma Milletan, ne ji ji rêxistinên din ya navnetewi dengê

derket. Kingê qetliam bı ajansan ve, bı televizyonan ve seranseri dinyayê belav bû, kingê rêxistinên welatparêz dengên xwe bılind kırın, hingê hin rêxistin, hukmet çavên xwe vekırın.

Rêxistina Efu'yê diroka xwe da cara yekem bû ku, banga Koma Milletan kır; ji wi ji daxwaz kır ku, Konseya Parastinê ya Yekitiya Milletan bıcive, li ser vê meselê bısekine.

Dı gel vê ji 10 bêtir dewlet, ku di nav wan da Amerıqa, Sovyet, Elmanya, Japonya ji hene, ji Koma Milletan xwestın ku, komisyoneke bışine Kurdistanê û li ser bı karantina çekên kimyewi lêkolin çêbıke. Ji wê da DYA eşkere eyan kır ku, dest wi da delil heye ku, Irak diji Kurdan çekên kimyewi bı karaniye. Dı gel vê Senatoya Amerıka bıryar girt ku, ambargoya abo- (Dumahik rûpel 20'an da)

Mercên Aboneti : 6 Mehi 10 DM, salı 20 DM
Abone şartları : 6 aylık 10 DM, yıllık 20 DM

Hesap No : Postschekamt Frankfurt
Konto-Nr : 405767-606

DEME
KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên Kurdistan li Elmanya Federal
Navnişan : 5000 Köln 1, Hansaring 28-30 Elmanya Federal
Berpırsiyar : A. SAYDAM

IMPRESSUM

Herausgeber KOMKAR
Föderation der Arbeitervereine aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur: A. SAYDAM
Druck: Eigendruck